

JZ-JH

53-017

pen

JEKLENA - PE

MUZEJSKA LOKOMOTIVA 928

... pod železnico po cesti žgén!

Sobočanci! GE san van prineso podvoz - nadvoz, če van ga DRŪJGI nešče!

VESTNIKOV
MESECNIK
četrtek,
30. novembra,
2000,
68. številka

Fotografija: Natalija Juhnov

ZUNAJNIVOJSKO SE KRIŽAJTE TUDI KJE DRUGJE, NE ZGOLJ V PROMETU!
TUDI 28. DECEMBRA, KO IZIDE (ZA LETOS) ZADNJI PEN.

Enolog, župnik in župan

Rosemarie

DAME

ZDRAVLJICE

Še Bog bi dobre volje bil, če penino bi pil! (LK)

Trije RADGONSKI velmožje so rekli, da bodo pozabili na tegobe vsakdanjika in sedli za skupno mizo: enolog ALOJZ FILIPIČ, župnik in dekan ANDREJ ZRIM ter župan MIHA VODENIK. Kljub pomenljivemu županovemu primumku Pentute poročajo, da je žlahtna kapljica teknila vsem.

Trije možje zapovrstjo

Vse bolj priljubljena murskovalovska javna oddaja JUKEBOX (vsak tretji torek v mesecu v vedno bolj polni soboški Zvezdi) je v prvi vrsti avtorsko delo mladega navdušenca BOŠTJANA ROUSA, za kar je deležen pozitivnih komentarjev. A happeninga ne bi bilo, če z dušo in srcem ne bi sodelovali pomurski glasbeniki. In tehniki.

Ko se v vrsto postavijo kar trije, ki imajo strokovno-tehnično znanje, poleg vsega pa še za glasbo občutljivo uho, je uspeh zagotovljen. Mož s slušalkami je ŠTEFAN ČERNELA, ob njem ŽELJKO MARUŠIČ. Vrsto končuje potomec srednjega ANDREJ.

TEHNIKA 2000

Si čuu? Mhm.

Z lepimi željami

Predsednica turističnega društva ČRENŠOVCI je prizadevna dama ROSEMARIE DRAŽNIK.

Njena vesela narava in življenjski optimizem sta porok, da bo turizem v Črenšovcih najudarnejša dopolnilna dejavnost, poleg tega pa vrla Rosemarie pravi, da ima same lepe želje ... O čem je razmišljala v trenutku, ko jo je »škljocnil« pentutar JoG, ostaja skrivnost.

Turizem smo vsil!

Vnovični poslanec Džuban natakal

Kako tudi ne, če pa je na parlamentarnih volitvah znova prepričljivo zmagal in se zlahka uvrstil med 90 slovenskih izbrancev, posvečenih od ljudstva Pentute poročajo, da je moral odpreti kar nekaj podobno velikih šampanjcev, da bi nazdravil vsem, ki so mu tudi letos (že tretjič) omogočili sedenje v poslanskih klopeh. Šušljajo celo, da je GEZA DŽUBAN po napornem natananju moral poiskati zdravniško pomoč v ortopedskem oddelku rakičanske bolnišnice, češ da mu je močno otekla desna (na sliki spodnja) roka, s katero je držal težko steklenico. A otek naj bi zdaj že izginil in poslančevu zdravje k sreči ni ogroženo. ZABAR

S penino v nove zmage naprej!

KRIVICE

Živalsko zavetišče v Vrtni 1

Clintonovi mladički so priljubljeni v lokalnih na tržnici, zato jih tamkajšnje osebe z veseljem »pocarta«.

»Trenutno imam 9 (devet) psov in okrog 20 (dvajset) mačk. Sobočani jih enostavno zavržejo, pustijo na milost in nemilost. Sam jim skušam reševati življenja, a denarja za to imam premalo.« To je bistvo pripovedi J. L. CLINTONA iz VRTNE 1 v MURSKI SOBOTI. Poznate ga vsi, ki zahajate na mestno tržnico, saj tamkaj pomaga prodajalcem sadja in zelenjave.

Življenje mu ni prizanašalo in morda ima prav zato izostren občutek za nemočne štirinožce. Marsikaterega psa ali mačko je vzel k sebi, ko je bil polomljen, garjav, hudo bolan ... Pentute pozivajo Društvo proti mučenju živali pa tudi mestne oblasti, da J. L. pomagajo. Morajo najti primernejši prostor za zavetišče, saj ta ne sodi na sredo spalnega naselja. Soseđe v stanovanjskih blokih pa (upravičeno!?) vihajo nosove.

Se vam smilijo? To ni dovolj, za psičke je treba skrbeti!

J. L. še zase nima dovolj, pa vendar poskrbi za prehrano živali - sirot.

PRIPRAVE KRAMPUSOV NA VRHUNCU

Medtem ko MIKLAVŽI pospešeno najemajo kredite za nakup številnih daril (Božiček in dedek Mraz z zadolževanjem še nista začela), se tudi spremljevalci pripravljajo na decembrske obiske. Pentutar FRBO je tako fotografsko presenetil enega KRAMPUSOV, ki se že veseli naganjanja vaških deklet. Omisli si je kar debelo verigo, zato je strah nežnejšega spola čisto razumljiv. Zaradi miru v Regiji pa smo se v redakciji Pentut po tehtnem premisleku odločili, da ne zapišemo naziva kraja, kjer je posnet fotodokument...
FRBO

Grrrr, bejste babe, bejste!

ŠE GE IN NAVADE

Po ustoličenju sestop

DOGODKI

Če so župana moravskotopliškega v Filovcih postavili na prestol (bil je iz naravi prijaznega materiala - lesen), so v BOGOJINI FRANCA CIPOTA skupaj z NADO LUTARIČ, tajnico občine, dvignili v (neslutene) višave. Čeprav je marsikdo pričakoval, da župana in njegove najozje sodelavke ne bodo spustili na tla, vse dokler Bogojinčanom ne zagotovi takojšnjega udejanjenja vsega, kar je obljubil pred volitvami, je bil njegov sestop z gasilske lestve uren. Predvsem pa varen. Sestop z županskega stolčka (običajno) ni tako lahak. Prestol je pač prestol, posebej županski ...
ZABAR

Vej mi pa že folga toga réjtkoga lüfta!

Srečanje na nizki ravni

Bilatelarni odnosi med mačkami in gobami v zadnjem obdobju niso na najvišji ravni, zato je tudi maček MURI orjaško PRAŠNICO, ki je nenapovedano »parkirala« kar nedaleč od domače hiše, zaničljivo pogledal in odšel svojo pot. O reakciji glive ne poročajo.
FRBO

Če si tij goba, san jës tigriš!

Kje sta, prijatelja na

H.?

PENTUTARSKA TIRALICA

Vej náj pa njájte!

Sta dolgoletna prijatelja. Živela sta na Markastem. Nedavno sta izginila. V neznano. Pentute ju iščejo. O njiju vemo malo: imata enak priimek. Prva črka priimka je H. JoG

Najpoljub 2000

Globoka ljubezen

Pentute ga uradno sicer niso izbirale, a če bi ga, tale fotografija ne bi imela konkurence. Toliko lepše je, če gre za zakonska partnerja, oba javnosti dobro znana. MARIKA KARDINAR iz DOBROVNIKA je tudi letos osrednja kandidatka za najboljšo športnico regije, njena športna zveza pa jo je že izbrala za najboljšo kegljavko 2000 v državnem merilu. A poljub(ček) si zasluži tudi njen življenjski sopotnik MARJAN, uspešen župan in neutruden turistični aktivist.

Kdaj bo dobilo Pomurje prvega ministra

(ali kdaj bomo uvedli ministrstvo za propadle projekte)

Pomursko gospodarstvo je v zadnjem času preluknjano kot ementalec iz ljutomerskega Mlekoprometa. Opa, moram napisati iz Pomurskih mlekarn glede na to, da je ravno pred nedavnim soboška firma prevzela ljutomersko. Pa pustimo prevzeme, čeprav nas bo, Prekmurce in Prleke, že kmalu zaradi njih krepko

KOMPENTAR

bolela glava. Noben hudič noče prevzeti bankrotiranih firm, ampak s svojimi lovkami segajo le po tistih, na katere smo bili še ne dolgo od tega ponosni. In moram priznati, da se mi prav nič ne smilijo direktorji prevzetih podjetij, ki jim je, kot kaže, edini problem, ali se bodo obdržali v svojih foteljih. Bolj me skrbi za usodo te naše pokrajine, ki je dopustila, tudi zaradi nesposobnosti ljudi na ključnih položajih, da so vse zdravo in dobro pokupili »Slovenci«, nam pa so pustili bankrote, stečaje in prisilne poravnave.

V prevzetih firmah ostaja navadno zgolj proizvodnja, trženje, planiranje, razvoj pote-

kajo v centralah, to pa dodatno siromaši možnost zaposlovanja izobraženih in kakovostnih mladih kadrov doma. Uhajajo tja, kjer lahko delajo kariere, mi pa postajamo zaradi pomanjkanja znanja in informacij še manj konkurenčni, še manj sposobni parirati prestižu, ki z vseh strani preti na nesposobne.

Vedno bi rad pokazal na kak pozitiven zgled, ko razmišljam o teh problemih pomurskega gospodarstva. Pa ne vem, kaj mi je! Tako težko se v zadnjem času spomnim kakega v teh naših zamočvirjenih krajih. Saj se najde kak bogataš, ki vodi manjše ali manj majhno podjetje. In ravno, ko bi mu zaploskal, ko bi ga z veseljem omenil, češ poglejte, tako se dela, se mi zgodi, da izvem, da je prezadolžen, da ne plačuje obveznosti, da se, skratka, ta podoba sesuva kot hišica iz kart. Pa si več ne upam v pozitivnem smislu omenjati nikogar. Morda celo iz vraževnosti, kaj vem.

In če gornje razmišljanje spet skušam povezati s prekmursko-prleško jezo, da Drnovšek kljub popolni zmagi v naših krajih ni našel nikogar, ki bi bil od tukaj in bi ga vključil v svojo ministrsko ekipo, sprašujem: Ja, če sami nimamo ljudi, za katere bi verjeli, da so sposobni dobro voditi tukajšnje firme, kako mislimo, da jih je sposoben najti ministrski predsednik. Ali naj vprašanje postavim drugače: so prekmursko-prleški lobiji Drnovšku ponudili ime in priimek, EMŠO, številko čevljev osebe, ki bi imela njihovo polno podporo in bi bila dovolj kredibilna, da bi lahko prevzela katerega od ministrskih resorjev? Če sledim logiki današnjega zapisa, ga nimamo, kot pa se stvari dogajajo, ga tudi še dolgo ne bomo imeli.

MARJAN DORA

Predmeti se lepše nanjo, čeprav niso namazani ali namazani z lepilom.

»Živim življenje svobodne ptice«

Galina je ruskemu dodala slovenski priimek moža Franca Časarja

Ko so se na roke prilepili svinčniki

Galina je svoje sposobnosti zdravljenja z bioenergijo spoznala že pri sedmih letih. Takrat je preživela sončarico in po tej bolezni so se ji nenadoma začeli vsi predmeti lepiti na teko. »Ne morete si predstavljati, kako je bilo v šoli, ko so se mi na prste prilepile vse šolske potrebščine, svinčniki, ravnila ...« se nasmehne Galina. Kljub temu se je odločila, da bo končala medicinsko šolo. Petnajst let je delala na kirurškem oddelku moskovske klinike. »Vem, da imajo zdravniki težko delo. Rešujejo življenja. Vsak bioenergetik bi moral pri svojem delu vedno sodelovati z zdravniki.«

Spomini na Jugoslavijo

V Slovenijo jo je življenje pripeljalo prek nekdanje Jugoslavije. Ko je pustila delo v bolnišnici in se začela profesionalno ukvarjati z bioenergijo, jo je menedžer povabil na gostovanje v Beograd. »Takrat Rusi še niso vedeli za Slovenijo, Hrvaško, Srbijo. Za nas je bila vse ena Jugoslavija, kjer so ruski turisti največkrat preživljali počitnice in kjer so živeli dobri ljudje,« je pojasnila Galina. V Beogradu je naletela na velik odziv, zato so jo povabili na gostovanje v Rovinj. Ker so se pred desetimi leti razmere v Jugoslaviji začele zaostrovati, je njen menedžer sodelovanje odpovedal in ostal v Beogradu pri svoji družini, Galina pa v Rovinju. Poleg nje je bil tam kolega Vlado, ki se je ukvarjal s kiropraktiko. Tam je spoznala puljsko novinarko Marjano in ji zaupala, da ju človek, pri katerem sta delala z Vladom, izkorišča, da zahteva pol zaslužka, pa še za hrano in stanovanje mu morata plačevati. Z Marjanino pomočjo sta nato z Vladom svoje delo preselila v Pulj.

Kovčke je pospravila v enem dnevu

Vmes je znova posegla usoda. Galini je poslala pacientko iz Murske Sobote, ki jo je prepričala, da je obiskala tudi mesto v deželi ob Muri. Sprva Galina ni želela iti iz Pulja, čeprav bi bil to le obisk za kratek čas.

Ker Franc vozi tovornjak, je velikokrat na poti, zato vsak trenutek prostega časa namení Galini.

Menda je usoda tista, ki je Galino pripeljala v Slovenijo, saj pravi, da v življenju ne bi naredila nobenega koraka, če ne bi tako zahtevala njena usoda. »Vse mi je prinesla skorajda na krožniku in zato sem ji hvaležna,« je povedala Galina. V Murski Soboti živi že devet let. Veliko ljudi jo pozna kot bioenergetičarko, od vseh pa ji je najbolj blizu mož Franc. Franc je iz Čepinca, poročila pa sta se pred slabimi tremi leti. Galina ima zdaj dva primka. Ruskemu priimku Lapšina je dodala slovenskega. Zdaj se podpisuje še s Časar. »In mimogrede,« pravi Galina, »to ni bila ljubezen na prvi pogled.«

Slovencev ni poznala, dežela ji je bila neznana. Povabilu se je končno vseeno odzvala. V hotelu Diana v Murski Soboti, kjer je sprejemala paciente, ji je zaželela dobrodoščilo takratna direktorica Helena Pintarič.

»Še preden sem se dobro zavedla, so ljudje že začeli prihajati k meni. Ko sem ugotovila, koliko jim pomenim in koliko jim lahko pomagam, sem nemudoma odšla nazaj v Pulj, vse svoje imetje v enem dnevu pospravila v kovčke in se preselila v obmursko prestolnico.«

Galina ostani v Sloveniji

»Moja hčerka in sin me čudno gledata, ko jima pripovedujem o življenju v Murski Soboti,« pravi Galina. Ne moreta razumeti, kako lahko živi v tako majhnem mestu, ko pa ima priložnost bivati v veliki Moskvi, ki ima šestkrat toliko prebivalcev kot Slovenija. »Toda, ko ugotoviš, da imaš v majhnem mestu vse na enem kupu, drugače gledaš na tukajšnje življenje. V Moskvi se ne moreš v eni uri sprehoditi od trgovine do rekreacijskega centra, tržnice ali knjižnice. V Murski Soboti najdem tudi veliko duševnega miru,« je zadovoljna naša sogovornica. O vrnitvi v Moskvo jo je prepričevala tudi mama. Galina ji je zato pokazala beležnico, v katero so njeni pacienti zapisali zahvale, mati pa je s solzami v očeh prebrala vrstice hvaležnosti in rekla: »Zdaj te razumem. Ti ljudje te potrebujejo. Galina, ostani v Sloveniji in jim pomagaj.«

Ker je sedel na njenem prostoru

Z možem Francem sta se spoznala na čuden način. On je sedel v savni soboškega hotela Diana, in to prav na tistem mestu, ki je bilo ponavadi rezervirano za Galino. »Čeprav sem se zavedala, da to ni moja zasebna savna, kjer ima vsak svoj sedež, sem ga skoraj uspela prepoditi s tem, da sem izpustila veliko pare. Moški so začeli skorajda jokati od vročine in pare, on pa me je mirno vprašal, ali sem iz Rusije,« se spominja Galina. Beseda je nato dala besedo in Galina je ugotovila, da se Franc ukvarja s prevozništvom. Postala sta prijatelja in Franc je poleg tovara v Moskvo včasih peljal tudi kakšno polno torbo ali paket za Galinine sorodnike. »To je trajalo približno leto in pol, nakar mi je moj kolega Vlado prišepnil, da se Francu vedno svetijo oči, ko govori z mano. Jaz mu najprej nisem verjela, toda ko sem opazila, kako prijazen je z mano, da je pravi kavalir, sem začela drugače premišljevat,« je dejala Galina in nadaljevala. »Sprva mu je bilo nerodno. Bil je sramežljiv. Ni veliko govoril. Prva iskrica ljubezni je padla šele, ko smo bili s prijateljico na morju. Takrat sem spoznala, da je prijateljstvo preraslo v nekaj večjega.« Poročila sta se v Murski Soboti pred dvema letoma in pol ...

Pokliče jo vsak dan

Franc je njeno zgodbo potrdil. Svojo ženo Galino zelo ljubi in skorajda ne mine dan, da je ne bi poklical, ko je na dolgi poti voznika tovornjaka. Prav na dan našega pogovora se je odpravil v skoraj osem tisoč kilometrov oddaljen Novosibirsk, kjer je temperatura te dni že več kot dvajset stopinj pod ničlo. Njegova vožnja bo trajala tri tedne. Navadil se je celo na rusko hrano, ki jo Galina odlično pripravlja. Njegova življenjska sopotnica ob tem pove: »V moji Rusiji ni veliko ocvrtih in praženih jedi. Ne

Galina je svoje počitnice preživljala na Kavkazu.

bašemo se s pečenkami in ocvrtimi piščanci, čeprav so zelo okusni, zato se je mož navadil tudi na to, da poje kaviar ali slane ribe ali ruski boršč.

Glasnost in Perestrojka

Spomini na Rusijo in predvsem na Krim, kjer se je rodila, ostajajo. Slike obale ob Črnem morju, posute s peskom in porasle s palmami, so v albumih. Živo sliko pričara prvi program ruske televizije, ki ga Galina spremlja prek satelitske antene. »Ruski televizijski program je tako drugačen od slovenskega. Ruske filme

Ljudem pomaga z bioenergijo

predvajajo petkrat na dan. Vidim igralce, ki sem jih občudovala že v otroštvu. Veliko je kulturnih in znanstvenih oddaj, predvsem pa informacij, ki jih prej ruski ljudje niso smeli vedeti,« pojasni Galina. Glasnost in Perestrojka sta prinesli svoje. »Ko se je potopila podmornica Kursk, so bili novinarji in kamere v središču dogajanja. Če bi se to zgodilo pred desetimi leti, svet ne bi nikoli zvedel za tragedijo. Le starši mornarjev bi dobili neosebno sporočilo. Zapisan bi bil samo en stavek, da so njihovi sinovi umrli pri opravljanju dolžnosti,« slišimo o spremembah v največji državi na svetu.

Francu se oči še vedno svetijo, ko pogleda Galino. Prijateljstvo je preraslo v ljubezen, pred dvema letoma in pol pa sta si zvestobo obljubila tudi pred pričami.

Še zadnjič o usodi

In ko je Galina razlagala o svoji deželi, sta skozi vrata pokukali obiskovalki, ki jo obiskujeta že od njenih začetkov delovanja v Sloveniji. Imata jo radi in jo spoštujeta kot vsi njeni pacienti, ki jim je pomagala na poti ozdravitve. Ni namreč veliko ljudi, da bi kot Galina razdajali svojo pomoč in dobroto. Galina se tudi trikrat na teden vozi v Maribor, kjer z bioenergijo pomaga ljudem. O svoji prihodnosti ne razmišlja, saj verjame v usodo. »Živim življenje svobodne ptice. Živim za današnji dan, ki mi daje hrano in delo. Če bom načrtovala prihodnost, jo bo usoda pred mano zaprla.«
Dejan Fujs

Vadarc

Pri Zorđovih je vedno toplo

Stara fotografija je iz leta 1964. To je bilo srečanje bratov in sester pokojnega Eleka, ki je ostal na domačiji (stoji prvi z leve). V družini je bilo deset otrok in to je njihova zadnja fotografija v družbi mame Frančiške.

Od vseh desetih bratov in sester se je udeležil srečanja samo še Ludvík (levo), ki se je razveselil ponovnega srečanja s svakom oziroma zetom pri Merklinovih Štefanom Zverom iz Ljubljane. Čeprav mu je žena umrla, je ostala Merklinova domačija nepozabno zapisana v njegovem srcu, zato rad pride med te svoje sorodnike.

Na srečanju je bilo veliko priložnosti za klepet, vmes so si tudi nazdravili še na mnoga dobra in zdrava leta pa še na kakšno podobno druženje. Domači so postregli z najboljšo goričko šunko na svetu in drugimi dobrotami, k slavnostnemu kosilu pa so posedli na Ferencovi turistični kmetiji v Kračjih.

V Vadarcih se je zbral tudi mladi naraščaj generacije bratrancev in sestričen. Od leve sedijo Rebeka in Alan iz Kopra, Anita iz Serdice, Mihaela in Petra iz Vadarec ter Špela iz Maribora, stojijo pa Vlasta in Nadine iz Kopra oziroma Paracaga, Andrej iz Serdice (brat Sandi manjka, ker je moral na nogomet) in Tadej iz Maribora.

Vsi zbrani so se poklonili starim staršem Frančiški in Štefanu ter stricu oziroma očetu Eleku na domačem pokopališču, hvaležni za vso toplino, ki so jo namenili družini. Domačija v Vadarcih jo še vedno izžareva. V njej se prepleta pet verskih skupnosti, vendar tako, da to bogati prav vse. Radi se srečujejo in kmalu bo nova priložnost. V začetku decembra bo mama Marija praznovala 70. rojstni dan. Zaupala nam je, da bo »penzižo že razkirala.« ... Čez štiri leta bo srečal Abrahama gospodar Feri in takrat bodo oktobrsko srečanje zagotovo spet ponovili.

V Vadarcih se je zbral tudi mladi naraščaj generacije bratrancev in sestričen. Od leve sedijo Rebeka in Alan iz Kopra, Anita iz Serdice, Mihaela in Petra iz Vadarec ter Špela iz Maribora, stojijo pa Vlasta in Nadine iz Kopra oziroma Paracaga, Andrej iz Serdice (brat Sandi manjka, ker je moral na nogomet) in Tadej iz Maribora.

Bratrancev in sestričen, ki sta jim bila dedek in babica Štefan in Frančiška Merklin iz Vadarec, so se na pobudo Hermana Kisilaka - v družini je zet (njegov izbranka Erika je ena od sestričen iz Merklinove »familije«) - konec oktobra z vsemi svojimi najbližjimi srečali na domačiji v Vadarcih, da bi obudili spomine in se še bolj zblížali. Vsi zelo radi prihajajo v to svoje gnezdo, predvsem zavoljo gostoljubnosti in človeške topline domače družine, kjer živijo žena pokojnega Eleka Marija, njuna hčerka Mirjana ter sin Feri z ženo Ireno in hčerko Petro. Bili so izjemni gostitelji, iskreno veseli vsakega, ki se je odzval povabilu, in žalostni zaradi vsakega, ki ni mogel priti. Penovi fotoreporterki Nataši so pozirali bratrancev in sestričen, medse pa so povabili svaka Štefana Zvera iz Ljubljane, domačo mamo Marijo Merklin in strica Ludvíka Merklina iz Murske Sobote (sedijo četrta, peta in šesta z leve). Sicer pa so se posedli še (od leve) gostitelj Feri Merklin, Erna Aščerič iz Kopra in Gizela Bačić iz Poznanovec. Stojijo pa (od leve) Jasna Pušnik iz Maribora, Franka Marušič iz Paracaga pri Portorožu, Darja Merklin iz Maribora, Slava Merklin in Cvetka Sluga, obe iz Murske Sobote, Zlatko Zver iz Ljubljane, Angela Petrovič iz Murske Sobote, Erika Kisilak iz Serdice in še ena gostiteljica Mirjana Merklin. Manjkali so pet sestričen in en bratranec pa svakinja Meri in teta Šarika.
IRMA B.

Po domače pravijo Merklinovim Zorđovi. To ime je k hiši prinesel pradedek, ki se je sem priženil iz Kruplivičnika. Njihov stric oziroma oče je hodil več kot 20 let z mlatilnico po okoliških vaseh in to je dajalo domačiji samosvoj pečat. V bližini hiše še vedno stoji mlatilnica, ki je sicer sosedova, vendar bratranca Feri in Zlatko nista mogla, da je ne bi vsaj malo pobožala. Z njo so povezani mnogi njuni mladostni spomini ...

Leta 1974 sta se oče Elek in sin Feri odločila za čebelarstvo. Gospodarila sta s 120 družinami, zdaj jih ima Feri še 35, ker sam več ne zmore. Za lično urejen čebelnjak je dobil pred leti Vestnikovo priznanje v akciji Naj... kmetija, ki ga je izobesil na častno mesto v hiši. Upa, da bo k hiši čez leta prišel zet in s tem novi čebelarški navdušenec, da bo spet vsaj 120 panjev.

Velika TRIPENKETA

Šest pridnih, marljivih itd. Pomurcev je moralo tokrat odgovoriti na takale vprašanja:

1. Prihajajo Miklavž, Božiček in dedek Mraz - kateremu boste pisali pismo in s kakšno vsebino.
2. December bo poln napornih dni - vaš recept za ozdravitev mačka.
3. Čeprav so nekateri pričakovali, pomurski poslanci ostajajo brez ministrskega stolčka v slovenski vladi. Kdo od Pomurcev bi po vaše moral biti minister in v katerem resorju?

NADA HANŽEKOVIČ, gostilna Kasač, Veržej

1. Pisala bom vsem trem, saj vsak po svoje obdaruje in nosi srečo. Prosila jih bom za zdravje, druge želje bodo ostale skrite. Bom videla, ali se bodo uresničile.
2. Recept je enostaven. Vsak, ki dobi mačka, naj nemudoma pride v našo gostilno. Ko bo zaužil našo dobro kislo juho, bo maček pobegnil.
3. Tega, da v Pomurja ne bi zmogli najti kakšnega ministra, sploh ne dvomim. Če pa pomislim na pomurske poslance, bi jih vse dala za ministre, saj so sedaj bolj ali manj glasovalni stroj. Špindler bi lahko bil minister za elektroniko, Džuban za glasbo, Pucko za »prebeglice«, Gerencner za gospodarstvo itd. In v

Ljubljani bi videli, kako bi Pomurje hitro odšlo iz zaostalosti. Sploh pa ne vem, ali v Ljubljani vedo za Pomurje. Menda se ga spomnijo samo jeseni, ko pridejo k nam po ozimnico, potem pa nas spet za leto dni pozabijo.

GEZA DŽUBAN, poslanec državnega zbora RS, iz Moravskih Toplic

1. Pismo Božičku in dedku Mrazu: »Poskušajmo se dogovoriti za skupno in dolgo praznovanje, saj smo se tudi v parlamentu in Vladi RS dogovorili med levimi in desnimi. Če vama to ne bi uspelo, vama pošljemo dr. Janeza Drnovška. On je v teh rečeh zelo spreten, sestavil je vlado s pomočjo levih in desnih!«
2. »Zafrigana župa« ali klin se zbija s klinom!
3. V ekipo ministrov dr. Janeza Drnovška predlagam zastopnico Pomurja, ministrico za kulturo, go. Irmo Benko.

MIRJAM HORVAT, učiteljica na OŠ Šalovci, članica občinskega sveta Občine Šalovci

1. Pisala bom kar vsem trem. Držala se bom pregovora: »Veliko prosiš - malo dobiš, malo prosiš - nič ne dobiš.« A, da bi vam zaupala želje? To pa ne. Zakaj ne? Zaradi pregovorne slovenske nevoščljivosti. Le kakšna bi bila reakcija, če bi se mi katera od želja izpolnila?
2. Mačka je treba odpeljati k veterinarju za male živali.

3. Za kmetijsko ministrico predlagam go. Zoro Rengeo (po domače Ministrovo Zoro), mojo sovaščanko, ki se je tako zagnano lotila reševanja težav z divjačino na Goričkem, da bi bila zlahka kos tudi drugi kmetijski problematiki.

MARJAN FICKO, prodajalec na soboški tržnici

1. Ko bodo vsi otroci pisali Božičku - nekateri za smuči, nekateri za rolerje in vse te materialne dobrine - si bom jaz zaželel, da naše prihodnje generacije ne bodo hrepenele samo po materialnih dobrinah, ampak po spoštovanju, dobroti in medsebojni ljubezni.
2. Na to vprašanje bom z veseljem odgovoril, kajti nobenega boljšega zdravlja ne poznam kot naše domače kislo zelje, ki ti ogreje notranjost in daje ob kakšni dobri kapljici v teh hladnih decembrskih dneh posebno toplino.
3. Žal mi je, da je na ministrski stolček sedel spet drug poslanec, ne pa pravi ambiciozen Pomurec, ki bi lahko

vplival na mnoge spremembe v Pomurju. Politike pa žal toliko ne spremljam, da bi povedal, kateremu bi dal zasluženi ministrski naziv.

MARJAN TOŠ, v občini G. Radgona odgovoren za stike z javnostmi:

1. Pisma pišem bolj poredko, preprosto za takšno pisanje nimam časa, kljub temu pa tu in tam dobremu prijatelju (ali prijateljici) napišem kakšno pisemce. Med prijatelji so še iz mladosti trije radodarni možje decembra - še najbolj sem se v mladih letih veselil Miklavža. Prinesel mi je pomarančo, kar je bilo takrat doživeti posebne vrste. Za dar smo morali tudi moliti in parkljev smo se strašno bali. Božička se ne spominjam preveč, dedek Mraz pa je bil včasih dobrodušen mož. Če bi mu že kaj pisal, bi morda sporočil želje po boljšem zdravju in nekoliko večji strpnosti med ljudmi - sicer pa upam, da bodo decembrski darežljivci prinesli tudi več smeha in vedrine na kisle obraze. Bilo bi lepo.
2. Napornost predprazničnih in prazničnih dni si bom tudi letos olajšal tako, da se bom tik pred božičem odpravil na krajši dopust. Morda na Kočevsko, med lovske prijatelje, s katerimi ne bomo streljali medvedov, temveč v blagem pokoju kočevskih gozdov uživali božji mir in sneženo idilo. Sam z mački nimam prav nobenih problemov (žal!), svetujem pa kakšno kislo juhico, malo pive za živce, globok spanec in vse se lahko začne znova (z močno kavo in cigareto - ta se je običajno prilegla). Seveda priporočam, da po pameti (zmernost je namreč lepa čednost - tudi pri pitju, mar ne?).
3. S politiko se nočem obremenjevati (čeprav me je že od nekaj zanimala), ni dobro za vsakodnevno počutje. Pomurje je dobilo močno poslansko ekipo, ministra očitno ne, in to ni nobena tragedija. Morda bi bilo še najbolj modro, če bi dobili kakšnega državnega sekretarja v kmetijskem ministrstvu pa tudi finance ne bi bile slabe. Najbrž v Pomurju takšne kadre imamo - ministruvanje ni lahko delo, drznem si reči, da najbrž nikogar med poslanci ne mika ministrski fotelj. Sicer pa ekipo izbira mandatar (ob upoštevanju zakulisja, v katerem se je govorilo o Horvatu, Pucku ...). Kdo bi vedel, kaj jih čaka.

VANJA REŽONJA, absolventka komunikologije in skoraj poslanka SMS v Državnem zboru, doma iz Turnišča:

1. Praznike imam zelo rada in doma jih vedno z veseljem pričakujemo. Kot otrok sem omenjenim »prinašalcem daril« rada napisala kakšno pismo, zdaj pa to raje prepustim mlajšim nadobudnežem. Vendar pa imam kljub temu letos zanje dve posebni prošnji. Prvič naj se v mojem imenu zahvalijo vsem volivcem, ki so na volitvah zaupali glas meni in Stranki mladih Slovenije in drugič naj vsem ljudem, predvsem pa vsem otrokom tega sveta, prinesejo mir, srečo in ljubezen!
2. Peljala ga bom k veterinarju (mala šala). Sicer mislim, da če je vse v mejah normale, ni nevarnosti za mačka. Je pa res, da se jutraj po praznovanju najbolj prileže kakšna domača juhica.
3. Glede na to, da imamo, tako kot druge volilne enote, 11 poslanskih mest in je med njimi kar nekaj poslancev, ki opravljajo ta poklic že več mandatov, bi lahko tudi poslancem naše regije zaupali kakšno ministrsko mesto. Mislim, da bi si zaslužili. Komu in katero, pa je stvar daljše razprave in interpretacije.

Boštjan Rous, etnolog

Pred nami je veseli december. Mesec praznovanj, obdarovani, mesec, ki pomeni konec dva-najstdelega koledarskega ciklusa, mesec, ko delamo

poslovne obračune, obračune sami s sabo in konec koncev mesec, ko se vsi spomnimo tudi svojih prijateljev, znancev in sorodnikov.

Če ne drugače z božično-novoletnimi voščilnicami, ki si jih pošiljamo.

Tradicija pisanja božičnih in novoletnih voščilnic ni stara. Šele slabih dvesto let si ljudje po svetu na ta način voščijo obilo sreče, veselja in vsega, kar sodi zraven. Kajti pred tem pismenost še ni bila tako razvita, kot je danes, in tudi to je vzrok. Prve tiskane voščilnice so se pojavile v dvajsetih letih 19. stoletja, prodajale pa so se izključno v dobrodne namene. Pred tem so voščilnice sicer že obstajale, vendar v nekoliko drugačni obliki. Od 15. stoletja so jih namreč ročno pisale in risale redovnice svojim dobrotnikom.

Če si ob božiču in novem letu zaželimo vse naj naj in ...

Domovina božično-novoletnih voščilnic naj bi bila stara Avstrija in tako lahko upravičeno ugotavljamo, da smo bili Slovenci eden prvih narodov, ki si je čestital na ta način. Kljub temu pa pripisujejo prvo voščilnico Angležu Colu, ki jih je razposlal svojim prijateljem. Na njih je bila izrisana vesela družina, ki nazdravlja s kozarci. Kot je bilo kmalu videti, je bil takšen način čestitanja ob praznikih ljudem všeč in se je zato pisanje voščilnic močno razširilo.

V Sloveniji so bile voščilnice že močno razširjene na prelomu stoletja, po kakovosti in načinu izdelave pa prav v ničemer nismo zaostajali za drugimi narodi.

Motivika na voščilnicah je bila različna, vendar se je v glavnih sestavinah ohranila vse do danes. Božično drevo ali samo veja, družinsko razpoloženje, sveta družina itd. Razlika je bila mogoče le v tem, da se je včasih pisalo na prednjo stran voščilnice, poleg motiva, danes pa je to nekoliko drugače. Sicer pa so bila besedila spet podobna današnjim. Še nekaj je treba razložiti. Prej sem zapisal, da so bile voščilnice pri nas zelo razširjene že na prelomu stoletja, ob tem pa ne smemo pozabiti, da je bilo to predvsem v mestih in med izobraženimi »pismenimi« ljudmi.

Na vas je to prišlo nekoliko kasneje, seveda pa to ni bilo pravilo. Po vsej verjetnosti so prišle prve voščilnice na vas z izseljenstvom, sicer pa so si vaščani tako kot danes zaželeli vesele in blagoslovljene praznike kar osebno.

Pa še dodatek k tovrstni kulturi. Morda bi morali takrat, ko bomo kupovali voščilnice, pomisliti na njihov pomen tudi v ekonomskem smislu. Če so takrat, pred skoraj dvesto leti, voščilnice nastale izključno zaradi dobrodne namena, ne vidim razloga, da iz istega razloga voščilnic ne bi kupovali in pošiljali tudi danes.

Bo imel vsaj kdo korist od tega in voščilnica ne bo po nekaj dnevih romala v koš za smeti, ne bi da izpolnila svoj namen.

Leto, ki se počasi izteka, je bilo (in je še) posvečeno dr. Francetu Prešernu. Od osmega februarja, državnega praznika, do dvestoletnice njegovega rojstva (3. decembra) so se zvrstili številni literarni večeri, simpozij o antiki in krščanstvu pri Prešernu, razstave o njegovih podobah, radijsko obdelan pesnikov življenjepiš, uglasbitev Prešernovih pesmi v pop ključu (v šansone in sodobne popevke), mednarodna konferenca o Prešernu v Moskvi. Na razstavi v Narodni univerzitetni knjižnici so pripravili pregledno razstavo vseh knjižnih izdaj Prešernovih poezij – 156 knjig, od teh šestdeset v tujini, in še bi lahko naštevati, dokler ne bi prišli prek Neiztrohnjenega srca, Kreftovega filmskega scenarija v rokopisu in romana Vaštetove do še ene knjige, televizijske nadaljevanke in filma. Scenarij sta napisala dr. Matjaž Kmecl in spodaj podpisani. Te dni je izšel scenarij petih tv-nadaljevanek v knjigi z naslovom Poet. Prešernova družba je knjigo uvrstila v svojo redno zbirko in tako omogočila primerjalno preverjanje, kako sta si scenarista zamislila Prešernovo podobo in kako je zamisel realiziral Franci Slak s svojo ustvarjalno ekipo. Zanimivo bo videti fotogeničnega Prešerna, kajti sleherni Slovenec si ga zamišlja po svojih merilih in kriterijih ter mu dodaja lastne lastnosti, dejanja in vedenje. Z Matjažem sva napisala svojo različico in jo postavila v izložbeno okno slovenske javnosti. Za začetek knjiga in za pokušino odlomek, ko je prizorišče graščina Prežek pod Gorjanci, junaka pa Andrej Smole in France Prešeren po prekrokanu noči, ko se je pesnik zatekel pred kugo iz Ljubljane k svojemu prijatelju ...

Jutro pri Smoletu. Najprej se premakne hrt, ki leži na Andrejevih nogah, nato vstopi oskrbnik, vrže polena na ugašajoči ogenj v kaminu in odnese prazne kozarce. Zdaj se zgane Andrej, gleda okrog sebe in ko ugleda Franceta, zavitega v klobčič na neudobnem baročnem stolu, pokritega s svilen odejo, ki mu je že skoraj ušla na tla, se

Prešeren je v hipu resen. Smole pa poišče za kanapejem bergle, se dvigne in se odvleče na stranišče; hrt se mu mota med nogami, spotoma navrže nekaj besed.

Andrej Smole: Prešeren, neveren in čemerer.

Prešeren se napoti k vratom velike sobe. Sinočno neurje je nanosilo vodo, oskrbnik se že muja s krpo okrog nje. Ko

Poet

namuzne, trikrat ploskne, da se oskrbnik znova prikaže. Smole šari po mizi, na kateri je sicer ostala samo škatla s cigaretami; eno izbrska in z očmi poišče oskrbnika.

Andrej Smole: Ognja nimam, prinesi kak gosposki papir, prižgi ga v kaminu, razpihaj žerjavico.

Oskrbnik stopi k stekleni omari, jo odpre s ključem, ki mu visi okrog vratu, seže v modro vazo, izvleče iz nje bankovec in z njim stopi do kamina. Popiha vanj, da mu pepel puhne v obraz, pritakne papir in ga prižge, z njim potem Smoletu pripali smotko. France, ki se je ob ropotu in govorjenju zbudil, ga radovedno opazuje. Skušja se živeti v prekrokano noč.

Andrej Smole: Boš še ti? Še en papir!

To velja oskrbniku, ki skoraj obredno slovesno ponovi ves postopek.

Andrej Smole vzdihne: Kolikokrat v življenju nisem hotel dočakati jutra! Mislil sem si: Izgini, Andrejček, v mraku! Skoči z mostu! Nasadi se na sabljo, zastrupi se, izgubi med graničarje, daj se ubiti za domovino in boš neznan junak ... pa me je življenje zavrglo, smrt prezrla. Prikreval sem spet domov, niti po nogah ne, po berglah. Življenje je takle denar, usoda si ga prižge za svojo cigaro – zdaj je, naslednji hip ga ni. Ima pa zmeraj dva obraza: ljubezen z ene in sovraštvo z druge strani. Tam, kjer je ljubezen, sta mir in dolgčas; ti bi seveda dodal, da tudi napredek in umetnost. Toda iz sovraštva izvira vse – vojne, smrt, porazi, zmage, bolečina, grehi, kesanje – vse! Sredi teh zmešnjav sem samo ubogi postopač, prostozidar, babjek, jezikač in ne znam drugega kot zidati gradove v oblakih, pa še to samo na pariških in londonskih pločnikih, med veselimi nastavljalniki in ubogimi barabami!

Oskrbnik prinese s prižganim bankovcem ogenj še Prešernu. Ta bolj na ljubo prijatelju potegne dim vase, zaleti se mu, kašlja. Vseeno govori.

France Prešeren: Jaz pa zdajle mislim na Majerjevo Cilko.

Andrej Smole: Zakaj pa na Majerjevo Cilko? Kdo pa je to?

France Prešeren: Majerjeva je tista, ki kar naprej z zadnjico maja in je turinska, ker vabi »tu rin«.

Majerjeva Cilka je šla v Turin,

nazaj prišla je brez kocin.

Smole se hahlja na vse grlo.

Andrej Smole: Doma si iz Vrbe, zato si iz Vrbovice; Panova piščal. Ženska se te samo od daleč s pogledom dotakne in že zasvirša; do zdaj bolj miło in s strahom, takole kot si zdajle, pa je bolj prav. Ženske niso privid in hočejo v posteljo. To, da mora moški v žensko, ni nasilje; tako je pač narejeno v naravi. Je čudno, ampak tako je.

Oskrbnik se pojavi s čajem in steklenico žganja. Tudi nekakšne piškotke je prinesel, zložene v obliki zvezde na krožniku.

Andrej Smole: Ko boš umrl in te bo ljubi Bog poklical k sebi, nedolžnika širokoustnega, se boš, največji ljubljanski kvantač, spotaknil na nebeškem pragu, ker te bo sram. Kaj boš rekel Velikemu Graditelju Vseh Svetov, ko te bo vprašal, kako si porabil svoje dni? Večni Gospod nam je vsem naložil, da se moramo ljubiti med seboj; in to ne samo v verzih, čeprav so verzi oglaševanje Svetega duha! Naročil je, da se moramo množiti v njegovo čast in slavo; širiti čredo božjih živalic, truditi se, spočejati; to pa se s samim govorjenjem ne da. Zato je pol človeštva nacepil in pol ošpičil. Zakaj pa neki? Premalo je, če po gostilnah oznanjaš: Jej, pij in kavšaj, za večnost se ne ravšaj! In če ne storiš nič drugega!

opleta okoli pesnikovih nog, se ta pač ritensko umika, kot ve in zna. – Iz stranskih prostorov se vrne Andrej. Na glavi ima francoski tririgelnik, nosi topničarski predpasnik s tremi trikolornimi rozetami. V roki malce teatralično drži golo sabljo.

Andrej Smole: Stopi sem! Dobro me pogledj! Me poznaš? Me sploh kdo pozna? – Radodarni pijanec, paralični zapisovalec narodnih verzov, revolucionar brez revolucije, neprosti framazon; od evropske ženskarije, francoskih kurtizan, ljubljanskih podržavk, angleških prostitutk, tržaških putan in srbskih pičk gnijoči sad slovenskega narodnega preporoda, ki mu ni ničesar žal!

Smole zavijti sabljo nad Prešernovo glavo.

Andrej Smole: Ni mi žal! In tudi tebi priporočam, da si omisliš še kakšno živo telesce! Da se boš po moško trebil in šel naprej, kjer bom jaz omagal! Heloiza je mrtva in ne hodi nazaj! Julija je do smrti povaljana. Če boš še kaj živel, boš kmalu videl, kakšno neapetitno reč bo iz nje napravil sveti zakon. Misliš, da si velik, ker si jo spravil v stihe namesto v posteljo! To ni delo za moške, je za cagavce brez hudičevega repa in kvintesenčnih sokov! Dovolj je rabote geniju in poslanstvu! Ti si vendar gorenjski tlačitelj, zagradi za prvo babo, ki pride mimo, zvlaci jo v grmovje, v posteljo, na mizo, kamorkoli, pri priči in odločno, brez velikih besed! Ali pa te bom s to francosko revolucionarno sabljo ...

Sabljo vrže v kot, odvrže tudi bergle in se sesede v fotelj. Nato ploskne in že priteče oskrbnik z dvema kozarcema pijače.

Andrej Smole: Kolere ni več, vrnil se boš; da ne zablodiš. Moj voznik te odpelje v Ljubljano. In zapomni si enkrat: dovolj si se onegavil z muzami, zdaj so na vrsti ženske, saj pri teh rečeh niso niti varčne niti skope.

Smole pripravi Prešerna, da trčita s kozarcema. Pesnik je ves čas tiho in pomalem odsotno posluša Andrejeve razlage in naračila.

Zunaj je dan. Ptiči pojejo. Na travniku za gradom rezgeče konj. Potem pridrdra kočija in se ustavi pred poslopjem.

France objame prijatelja.

France Prešeren: Oh, Andrejček, Andrejček!

Nato pograbi torbo, vzame s krožnika še nekaj sladkarij in se zbaše v kočijo. Branko Šomen

Franc Veberič je edini v Evropi prejel priznanje tovarne MAN – zlatega tovornjaka

Franc Veberič iz Spodnjih Ivanjec ob tovornem vozilu MAN, s katerim je 30 let opravjal prevoziško obrt.

V 34 letih prevozil dva milijona in pol kilometrov

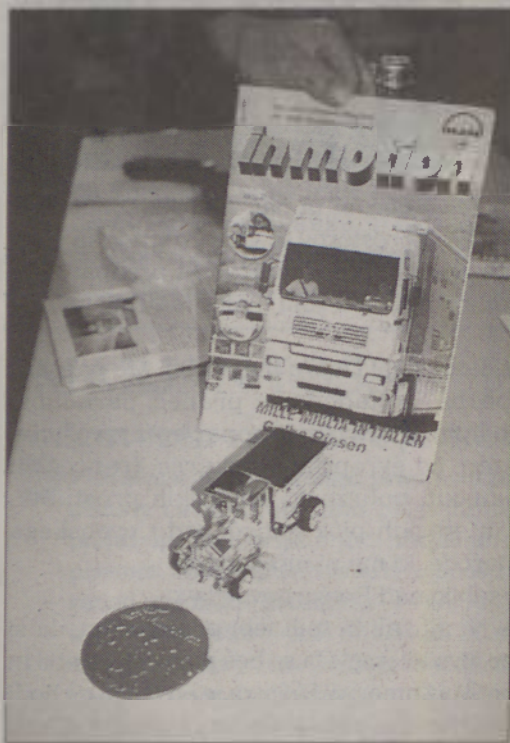
Za Franca Veberiča, rojen je leta 1941 v Spodnjih Ivanjcih, kjer ima svoj dom, sicer upokojenega avtoprevoznika, je bil 14. november velik dan. Takrat mu je direktor podjetja MAN Gospodarska vozila Slovenije Ferdinand von Merveldt v Ljubljani podelil najvišje priznanje, ki ga voznikom svojih vozil podeljuje nemška tovarna gospodarskih vozil MAN. To je zlati (poz-

lačeni) model tovornjaka MAN iz leta 1924. Kot je bilo ob podelitvi povedano, je Veberič edini voznik vozila MAN v Evropi, ki mu je bilo doslej predano to najvišje priznanje. Prejel ga je, ker je s tovornjakom, ki ga je kupil v Nemčiji, 30 let opravljaj prevoziško obrt, ob tem pa prevozil 2,5 milijona kilometrov. Vozilo, 5,5-tonski tovornjak, je staro 37 let in je bilo doslej tolikokrat registrirano, od tega 34-krat v Sloveniji. Kot je povedal direktor predstavništva MAN Ljubljana, je to edinstven primer v Evropi, zato so vestnemu vozniku Francu Veberiču izročili to najvišje priznanje tovarne.

In kaj pravi o priznanju Franc Veberič: »Bil sem presenečen, ko so me povabili v Ljubljano, kjer sem včasih kupoval rezervne dele za moj tovornjak. Tako spoštljivega sprejema si nisem predstavljal. Ob priznanju, ki sem ga zelo vesel, sem bil vesel tudi oglada in poskusne vožnje z naj-novejšim vlečnim vozilom tovarne MAN. To je v primerjavi z mojim tovornjakom prava eleganca. Ob poskusni vožnji, ki so mi jo omogočili, sem bil navdušen nad ugodjem in sploh tehnično izpopolnjenostjo vozila. Srečanje s predstavniki MAN-a, posebno s prijaznim direktorjem, g. Ferdinandom von Merveldtom, mi bo ostalo v spominu.«

Franc Veberič se je posvetil po upokojitvi kot starešina LD Negova lovcem in nastopanju v ansamblu Pomurski rogisti. Rad se ustavi tudi v svojem vinogradu, kjer najde smisel upokojskega življenja.

Besedilo in posnetek:
LUDVIK KRAMBERGER

Zlata medalja za 2 milijona in zlat tovornjak za 2,5 milijona prevoženih kilometrov z vozilom MAN za Franca Veberiča

Nikoli ne smeš pozabiti, da si bil narkoman

Razbor je majhna vasica pod Lisco na Dolenjskem z vsega dvainštiridesetimi hišami. V vasi je cerkev, za katero skrbi pater Karel Gržan, ki je njega dni služboval tudi na Goričkem. In ravno on je boter ene od štirih komun v Sloveniji, v kateri se zdravijo nekdanji narkomani. Vrata so odprli 23. julija letos, njen naziv pa je

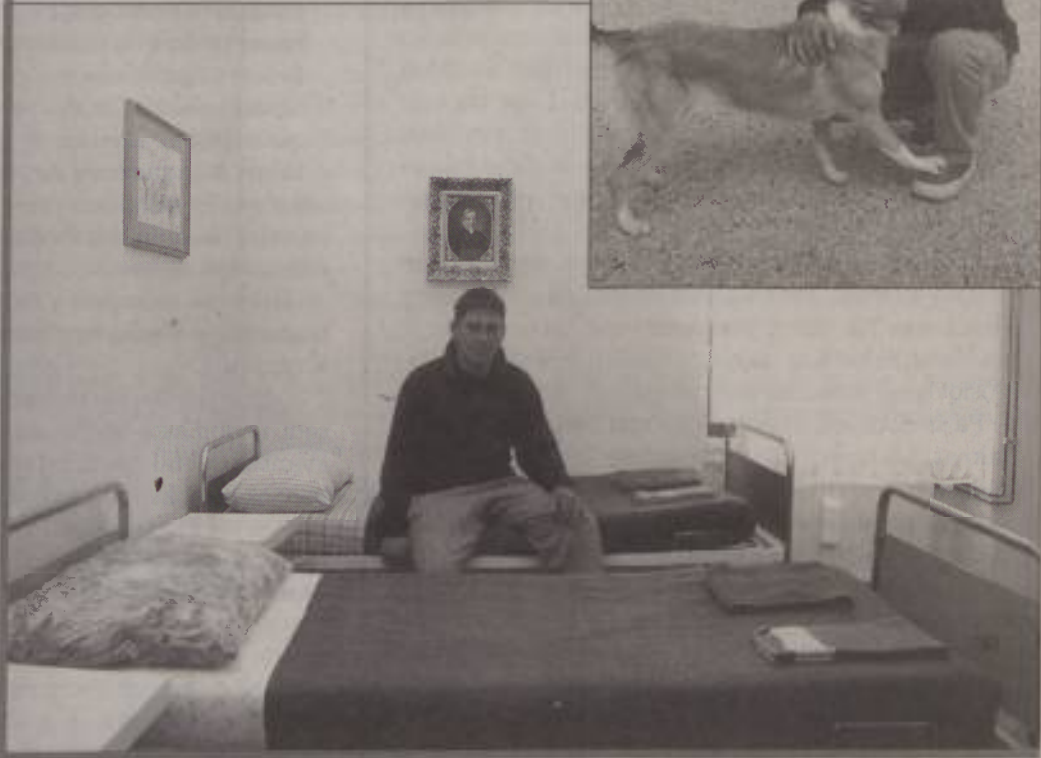
Don Pierino Gelmini, ustanovitelj, je v knjižici z naslovom Tako preprosto zapisal: »Skupnost srečanje ni klinika, ni umobolnica, ni ena od resničnosti, v katero bi nekdo mogel biti na kakršenkoli način prisiljen in bi moral v njej ostati proti svoji volji. Samo tvoja volja je tista, ki ti lahko odpre vrata, da stopiš vanjo, ali tudi odideš iz nje. Najboljši razlog, da ostaneš v Skupnosti, je seveda tvoj prostovoljni vstop, brez pritiskov.«

V razborski šoli življenja so se znašli Robert, Boštjan, David, dva Mateja in njihov vodja Toni, ki je v Skupnosti najdlje. Stari so od 19 do 30 let, za seboj pa imajo podobne življenjske zgodbe. Njihov vsakdan so bili marihuana, ekstazi, opij, heroin ... V najboljčutljivejšem času, v zgodnjih najstniških letih, so v drogi iskali drugačnost in samozvest, bili so uporniki proti tako imenovanemu normalnemu življenju.

»Na začetku, dokler potrebuješ še majhne doze, da si zadet, še gre, toda sčasoma potrebuješ vedno več droge. Zjutraj, ko se zbudiš, najprej pomisliš na to, kje boš dobil denar za mamilo. Potem

imaš za vratom policijo, krog prijateljev se oži, vse je ena sama laž.«

Nekateri med njimi so bili najprej v Italiji, nato jih je Don Pierino poslal na Razbor. Odločitev ni bila lahka. »Predvsem zato, ker govorijo, da je treba samo delati, da fante tepejo in take kozlarije,« pojasnjuje Toni. Večja težava je, da mora vsak, ki stopi v Skupnost, popolnoma spremeniti način življenja, najti svoje novo bistvo. V Skupnosti niso le zato, da bi opustili drogo, ampak tudi, da se spoprimejo z življenjem, zato je napisal tudi program zdravljenja. »Pri tem so mu pomagali fantje z

ulice, ki so bili njegovi profesorji življenja. Oni so ga naučili, kako je treba pristopiti k človeku, ga razumeti in imeti rad. Tega terapevta, zdravnika in drugi strokovnjaki pogosto ne vedo.«

Fantje vstanejo vsak dan ob 7.00, se umijejo, uredijo posteljo, ob pol osmih je zajtrk (na jedilniku sta vsako jutro bela kava in kruh). Od 8.00 do 12.00 delajo (kuhajo, zidajo, mizarijo, kmetujejo ...), ob pol enih imajo kosilo, do dveh pripravijo, nato do 18.00 spet delajo. Potem se pogovarjajo, kako so preživeli dan, in pol ure meditirajo. Ob 19.30 je večerja. Zvečer pomijejo posodo, berejo, pišejo pisma, včasih kartajo ali igrajo šah. Dvakrat na teden si ogledajo film, trikrat razpravljajo o resnih temah, enkrat pojejo komunske pesmi, ki so jih napisali sami. V nedeljo se posvetijo sami sebi.

Da se fantje brez izjem držijo reda, sva se prepričali tudi s fotografirano Natašo, ko sva jih obiskali neko sredo dopoldne z enourno zamudo. Sprejeli so naju nasmehani, pa vendar je vsak opravljal svoje delo, kot da naju ni. Eden je kuhal, drugi mizaril, dva sta imela opravka v hlevu, kjer imajo dva prašiča in 20 kur. Skupnost je v nekdanji šoli, vse je pospravljeno, čisto, urejeno. V kletnih prostorih imajo peč, v kateri si pečejo kruh in enkrat mesečno pico, ter veliko kad, kjer ročno perejo perilo. V mrzli vodi. Zakaj? »Po svetu je 232 tovrstnih komun. Vesta, koliko energije bi po nepotrebnem potrošili, če bi prali v vroči vodi?« sva izvedeli in se samo nasmehnili. Nato smo klepetali v prijetni jedilnici, nekaj minut pred pol eno pa so nama dali vedeti, da je kosilo njihov poseben obred in da bi bili radi sami. To pa je bila priložnost, da sva pokramljali z domačini, med katerimi jih ni bilo malo, ki so bili

proti ustanovitvi Skupnosti.« Ne morem reči ničesar slabega o fantih. Prijetni so in delavni. Nimam kaj slabega povedati o teh pobih,« menita zakonca Dobovšek.

Potem ko so fantje opravili kosilo in pokadili cigareto (vsak največ deset na dan), so si vzeli še pol ure časa za naju. Kajti natanko ob 14.00 je pred vhodom zazvonilo - začetek popoldanskega dela. In tako dan za dnem, teden za tednom, dokler ne mine 30 mesecev. Najožji sorodniki jih lahko obiščejo vsakih 14 dni, prvič pa lahko gredo »ven« po enem letu. Svoja dekleta vidijo štirikrat letno. »V začetku smo bili v komunah skupaj z dekleti, pa se ni obneslo. Takoj je bilo rivalstvo in ljubosumje, fantje so se bolj posvečali dekletom kot samemu sebi. Bilo je več problemov kot koristi, zato so komune ločili. Če nas imajo rade, nas bodo že počakale.«

Morda je najbolj presenetljivo, da jih nihče ne kontrolira. Niso v vlogi učitelja in ne učenca, temveč so oboje hkrati. »Ljubezen, ljubezen je tista, ki nas drži skupaj. Pa tudi podobne življenjske zgodbe. Že zjutraj se zbudimo z mislijo, da se imamo radi in da želimo drug drugemu pomagati.«

Veliko se pogovarjajo (glasbo poslušajo le ob nedeljah, ker ta moti pozornost) in razmišljajo o sebi. Zunanji svet, kot pravijo, jih ne zanima kaj dosti. Tam so bili namreč orodje drugih, zdaj pa so med prijatelji, s katerimi iščejo izgubljene vrednote. »Še nikoli se nisem imel tako dobro kot zdaj. Tu imam prijatelje. Zdaj vem, da svet ostaja isti, mi se moramo spremeniti. Ko se bomo, se bo spremenil tudi svet.«

Živijo za varnimi razborskimi zidovi. In ko pridejo ven? Jih bo okolje sprejelo?

»Nikoli ne smeš pozabiti, da si bil narkoman. Sicer lahko spet postaneš ravno to ...«

Adijo in srečno, razborski »pobi«!

Nataša Brulc Šiftar

Nataša Juhnov

V krajih rojstva ideje o Rdečem križu

Večne Benetke z morske strani

Pobožali kamen z napisom Slovenija

Kdo bi si mislil, da danes 24. junija nihče posebej ne praznuje, čeprav je potekala na ta dan leta 1859 v krajih severne Italije odločilna bitka za združitev južnih in severnih italijanskih dežel. Slednje so bile pod oblastjo avstro-ogrske monarhije in s svojim vojaštvom (v sestavi so sodelovali tudi Slovenci, Hrvati, Bošnjaki, Srbi, Madžari, Čehi, Slovaki in Romuni) je te kraje branil cesar Franc Jožef I. V Italiji je bil tedaj na oblasti italijanski kralj Vittorio Emanuel II., a Italijanom je na pomoč za združitev s severnimi italijanskimi pokrajinami s svojim vojaštvom prišel francoski monarh Napoleon III. V odločilni 16-urni bitki pri Solferinu je padlo in bilo ranjenih okrog 40 tisoč mladih fantov v različnih vojnih oblačilih. Ker dobro organizirane vojaške sanitete tedaj še ni bilo, so bili prepuščeni na milost in nemilost usodi vsi, ki so bili lažje ali težje ranjeni. Za veliko let je po bitki poskrbel švicarski poslovnež Jean Henry Dunant, ki se je po naključju znašel v bližnjem Castiglione della Stiviere. Vso grozodejstvo je pozneje popisal v knjigi Spomini na Solferino (Slovenci, žal, še vedno nimamo njenega prevoda!), ki jo je izdal v samozaložbi leta 1862. Dve leti pozneje je na njegovo pobudo prišlo do ustanovitve Rdečega križa, ki združuje danes v okviru Mednarodne federacije nacionalnih društev Rdečega križa in Rdečega polmeseca že 167 držav. In od leta 1993 je član te velike družine tudi Rdeči križ Slovenije, čeprav so delovali udje te humanitarne organizacije na slovenskih tleh že od cesarske

Avstrije dalje.

Aktivisti murskosoboške območne organizacije Rdečega križa smo si ogledali kraje, znane iz bitke pri Solferinu: San Martino (vojaški muzej, monumentalni spomenik in kostnica), Solferino (spominski park Mednarodne federacije društev Rdečega križa in Rdečega

sejemskega dan. Po osrednji ulici smo se med številnimi stojnicami prebili do stavbe, kjer je danes muzej Mednarodne federacije Rdečega križa in Rdečega polmeseca. Po prijaznem sprejemu nas je vodnik popeljal z besedo in sliko skozi številne prostore in razvoj vojne sanitete od časa bitke

Kamen z napisom Slovenija je resničnost

polmeseca) ter Castiglione della Stiviere (muzej Mednarodne federacije društev Rdečega križa in Rdečega polmeseca).

V Solferinu smo zaman čakali na napovedanega domačega vodnika. Kar sami smo se napotili do spominskega parka, kjer smo kar precej časa med prek 160 kamni z vsega sveta iskali rdečkasti kamen (nekje z Idrijskega) z napisom Slovenija. Tam je vdelan od jeseni leta 1993, ko je bil sprejet Rdeči križ Slovenije kot samostojno nacionalno društvo na mednarodni konferenci v Birminghamu v družino Mednarodne federacije društev Rdečega križa in Rdečega polmeseca. Vsak od nas se je ob kamnu želel fotografirati za spomin ter ga ljubeče pobožati.

Ker je bila sobota, je bil v Castiglione della Stiviere

pri Solferinu do vseh današnjih vojnih spopadov. Ob vsem nas je stisnilo nekje globoko v prsih, kajti vse grozote človeštva skozi vojne spopade so resnično privedle tudi do razvoja na medicinskem področju, žal pa tudi do iznajdb vedno novih in novih zvrsti orožja. To slednje se je potrdilo še ob obisku vojaškega muzeja v San Martinu in tamkajšnji cerkvi sv. Martina, ki je spremenjena v kostnico. Tam je na spiskih vojaških enot najti tudi imena slovenskih fantov, ki so bili v bitki pri Solferinu v cesarski vojski Franca Jožefa, in sicer v ljubljanskem in mariborskem polku.

V poznih nočnih urah smo se vrnili prepričani, da si je kraje, kjer se je rodila ideja o nastanku Rdečega križa, vredno ogledati.

Besedilo in fotografije: Filip Matko

JANEZ JAKLIČ

Sem rojen Ljubljančan, takšnih let, ki jih človek že nerad obeša na zvon. Kruh si služim s poučevanjem tehničnega pouka. Vodilo mi je, spoznavati in doživeti. Večino počitnic preživim na potovanjih. Bližnji pravijo, da za njih porabim preveč časa, sam osebno pa, da premalo. Prosti čas preživljam v naravi, zadnje mesece pa s petmesečno hčerko, ki je moje največje veselje.

»Zlati trikotnik« se imenuje tajska pokrajina, porasla z deževnim gozdom in stisnjena med Laosom in Burmo. Še nedavno svetovna žitnica maka in indijske konoplje, se danes na široko odpira turizmu.

Mesto Chiang Mai je znano po dežnikih in kot začetna točka za pohod v deževni gozd.

Starec iz plemena Meov.

Ježa na slonu je videti veličastna, a je sila neudobna.

Pod pragozdnimi drevesnimi orjaki je kraljestvo večne sence.

ZLATI

Otroci so se nas bali, starejši pa so nas ignorirali.

Mati malega slončka se je z dvignjenim rilcem zapodila proti meni.

Prebivalci pragozda so njegovi poznavalci.

V pragozdu rastejo številne rože, nekatere od njih poznamo kot sobne rastline.

Slovo ob odhodu iz karenske vasi

Dekle v karenski vasi s svojo obleko pripoveduje, da je devica, godna za možitev.

Divja ježa na ozkih spolzkih deblih se je začela.

TRIKOTNIK

IGNORANTSKI ODNOS

V kesonu majhnega dostavnika nas je sedelo dvanajst. Asfaltna cesta je po uri vožnje izginila. Ozek makadamski trak, ki se je tu in tam spremenil v mastno drsalnico, nas je čez drn in strn vodil globlje v džunglo. Vozilo je negotovo poplesavalo, v klancih navzgor pa je pogosto potrebovalo človeško pomoč. Dolga zelena kača je za tovarnjačkom kot blisk prečkala cesto. Besede mladega Angleža »Very, very green« so bile za dolgo časa zadnje v z vseh vetrov pritepeni družini. Kolovoz se je končal z drevesnico, v kateri so gojili sadike za pogozdovanje.

V gosjem redu smo se za vodnikom, otovorjenim s hrano, potopili v zeleno morje. Mimo visokih krivenčastih dreves, prepletenih z ovijalkami in gosto podrastjo, smo prodirali po ozki mehki poti, speljani ob živahnem potočku. Po sprehodu v polmraku gozda se je pred nami odprla čistina, na kateri so čepele nizke kočice, pokrite s slamo in pločevino. Barake iz grobo tesanih brun in desk so bile last pripadnikov plemena Meov.

Na blatnem dvorišču smo srečali izpitnega starca, zatopljenega v cepljenje drv, in mlado žensko, odeto v pisana oblačila. Dekle je pralo perilo pod vodovodno pipo, najnovejšim vladnim darilom. Opazili so nas le kratkohlačniki, ki so se poskrili v temne notranjosti hiš. Ignorantski odnos je bil posledica množice turistov, ki so prihajali v vas kot v živalski vrt in brez besed sprožali foto-grafske aparate. Kulturni zahodnjaki so to šli za svojo pravico, ki so jo pridobili z nakupom letalske vozovnice in plačilom turističnega aranžmaja.

Noč je prišla nenadoma, in sicer je to značilno za dežele ob ekvatorju. Zatočišče smo našli v prostorni kolibi brez oken. Ob eni strani prostora je bil nad steptanimi ilovnatimi tlemi spalni podest iz cepljenega bambusa, nasproti pa je stala dolga miza iz surovih desk. Pri večerji, nekakšnem zelenjavnem rižu, nas je zmotil hrup motorjev in ljudi. Mit o divjini je bil pokopan. Moška populacija se je vračala po ozkem in mastnem kolovozu na motorjih in v avtomobilih z dela.

SLONI

Naslednji dan so se pokazale razlike med udeleženci trekinga. Kolona se je premikala počasi, njen rep pa se je daljšal in daljšal. Večina pohodnikov je bila meščanov, ki so doma redko zašli v

gozd, kaj šele v strm hrib. Za avanturo so se odločili zaradi modne muhe in ne po tehtnem premisleku.

Redka drevesa, neznačilna podrast in ožgani štori so govorili, da hodimo po opuščeni poljih. Opoldanski počitek na jasi ob potoku sta zmotila bobnenje tal in zamolklo lomastenje. Prišli so sloni s svojimi goniči. Navdušenje nad slončkom je ohladila mati, ki se je z dvignjenim rilcem zapodila proti meni. Jadrno sem se pomešal med člane odprave. S sedlanjem, sedla so veliki leseni naslanjači, se je ježa začela. Pravi čudež je, kako ogromne gmote mesa pohlevno in ubogljivo prenašajo ukaze in zbadanje z ostmi svojih vodnikov.

Lebdenje nad tlemi med zeleno goščavo se je izkazalo za neudobno. Nosilnica, ki sva si jo delila z Nizozemko, se je ob vsakem slonovem koraku močno nagibala, veje dreves pa so naju neprestano bičale. Kraljevsko dostojanstvo sva ohranjala le s krčevitim grabljenjem ročajev nosilnice. Še slabše se je godilo mladeniču, ki si je navdušeno poiskal mesto na slonovem vratu. Dolgonosec ga je z velikimi ušesi neprestano »klofutal« po golih nogah, od časa do časa pa je s prašom oprhal celoten tovor. Konec ježe smo sprejeli z navdušenjem.

Znašli smo se v karenski vasi. Ljudje so nas toplo sprejeli. Namenili so nam enega od prostorov velike hiše, ki je bila opremljena le z »razprostirkami«. Po razposajenem kopanju v potoku pod vasjo, ki je napajal romantična riževa polja, smo po klepetu utonili v zelo potreben spanec. Večer je minil brez za treking skoraj obveznega omamljanja, ker so se v okolici vasi smukali vladni ovaduhi. Pridelava opija in indijske konoplje je postala nezaželena. Vojska občasno išče polja maka in jih požiga, zato so se zmanjšala in izpred hišnih vrat umaknila globlje v džunglo. Kareni ne morejo razumeti, da je rastlina, ki jim je stoletja pomagala preživeti, postala osovražena, nadomestnih kultur pa jim vlada ne zna ponuditi.

KRALJEVSKA KOBRA

Jutro nas je sprejelo neprijazno. Temni svinčeni oblaki so naznanjali, da bo postal dež naš stalni spremljevalec. Džungelske poti so se spremenile v blatne drsalnice, ki so tu in tam katerega od pohodnikov spodnesle, da se je znašel na zadnji plati. Neprijeten dan smo presekali s kosilom v večji vasi. Med jedjo so deklice, godne za možitev, zvedavo

Prečkanje naraslega potoka je bilo dramatično.

opazovale moški del odprave.

Večina Karenov je budistov z močnimi ostanki animističnega verovanja. V nasprotju z Mei, ki dovoljujejo mnogoženstvo, prisegajo na eno ženo. Da ni pomot, nosijo device dolge bele tunike z vtkanimi živobarvnimi okraski, poročene pa svojo usodo razkrivajo z rdečim krilom in modro bluzo.

Vas smo zapustili v gosjem redu po ozkih grebenčkih zemlje, ki so delili potopljen riževa polja. Na ozki poti pred nami sta se skozi kopreno dežja pojavila moška, ki sta s palicama mrzlično tolkla po tleh. To, kar je bilo od daleč videti smešno, se je v neposredni bližini spremenilo v boj med človekom in kačo. Tea, naš vodnik, je priskočil na pomoč kmetoma, mene pa je strah prikoval na mestu. Tudi drugim se ni godilo bolje. Po dolgi večnosti, v resnici pa verjetno le po nekaj sekundah, se je dolgo vitko telo umirilo. Lovska trofeja je, po pogovoru z domačinoma, zvitva v debel svitek odšla z nami. Strupeni kolobarji, ki so nihali na dolgi palici prek vodnikovega ramena, so me opozarjali na številne nevarnosti. Vsak nadaljnji korak v gozdu je postal mora.

Po dramatičnem prečkanju naraslega potoka prek podrtega drevesa smo dosegli dnevni cilj. Osamljena kočica starke in starca iz plemena Meov ob reki na robu džungle je delovala eksotično. Bila je odlična kulisa za nadaljnje dogajanje. Vodnika sta se zavzeto lotila odiranja kače. Ko sem z odporom opazoval več kot tri metre dolgo telo, na trebuhu okrašeno z rahlimi obročki na beli podlagi, zgoraj pa z lepimi rumenimi pegami na sivorjavem ozadju, me je prešinila misel, da je kraljevska kobra lepa žival.

Po zagotovilu vodnika, da kobre živijo v parih in da partner smrt družabnika maščuje, sem močno potegnil iz steklenice riževega žganja, v kateri je bilo namočeno srce pravkar odrte kače. S temno zeleno tekočino naj bi prešle na človeka zvitost, hitrost in pogum kobre. In res, življenje je postalo skozi dno steklenice lepše, prav tako pa je večerja, kača na žaru, lažje zdrknila v moj želodec.

Noč pod odprtim nadstreškom je bila dolg, morast sanjski beg pred kačami, škorpjioni in pajki.

SPLAVARJENJE

Zadnji dan pohajkovanja po divjini nas ni čakala naporna hoja po razmočenem terenu, ampak plutje na bambusovih splavih po živahni reki, ki smo se ga vsi veselili. Prvi hip smo mislili, da bo prijetno, resnica pa je bila povsem drugačna. Reka je bila neobičajno hitra in visoka, to pa so s kančkom strahu priznali tudi splavarji. Krmarjenje z dolgimi drogovi je bilo nemogoče, zato smo približno smer na mokrem to-

Kraljevska kobra lahko dvigne glavo za dolžino dveh tretjin svojega telesa.

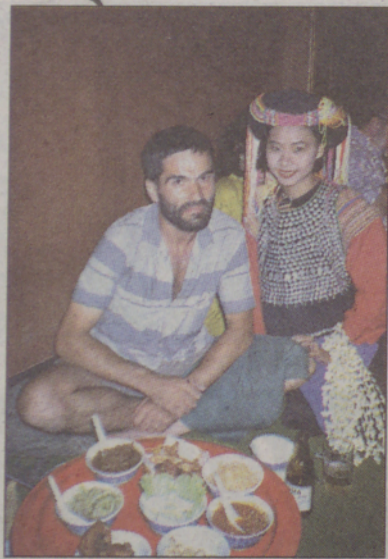
Priprava na večerjo

boganu določali le z nagibanjem splava. Divja ježa na spolzkih, ozkih deblih se je zame neslavno končala. Debela veja nad gladino vode me je izstrelila v kipečo, rumeno reko. Sredi divjine sem ostal sam. Po nekaj sto metrih plavanja sem trudoma pribrcal do strme obale, se skozi trnje priplazil na breg in nato med podrastjo in ovijalkami v divjem kobacanju sledil rečnemu toku. Ko sem v daljavi zaslišal svoje ime in čez nekaj časa v plitvini reke ugledal splav, mi je pri srcu postalo toplo kot že dolgo ne.

Preostali posadki sta jo odnesli še slabše. Splava sta se večkrat prevrnili. Ljudje so želeli samo še domov. Vsakemu posamezniku je pod kožo zlezlo spoznanje, da so bili v divjini prepuščeni sami sebi, srečnim naključjem in da bi se lahko pustolovsko doživetje končalo tudi tragično.

Kuhinja

JANEZ JAKLIČ

Sem rojen Ljubljančan, takšnih let, ki jih človek že nerad obeša na zvon. Kruh si služim s poučevanjem tehničnega pouka. Vodilo mi je, spoznavati in doživeti. Večino počitnic preživim na potovanjih. Bližnji pravijo, da za njih porabim preveč časa, sam osebno pa, da premalo. Prosti čas preživljam v naravi, zadnje mesece pa s petmesečno hčerko, ki je moje največje veselje.

»Zlati trikotnik« se imenuje tajska pokrajina, porasla z deževnim gozdom in stisnjena med Laosom in Burmo. Še nedavno svetovna žitnica maka in indijske konoplje, se danes na široko odpira turizmu.

Mesto Chiang Mai je znano po dežnikih in kot začetna točka za pohod v deževni gozd.

Starec iz plemena Meov.

Ježa na slonu je videti veličastna, a je sila neudobna.

Pod pragozdnimi drevesnimi orjaki je kraljestvo večne sence.

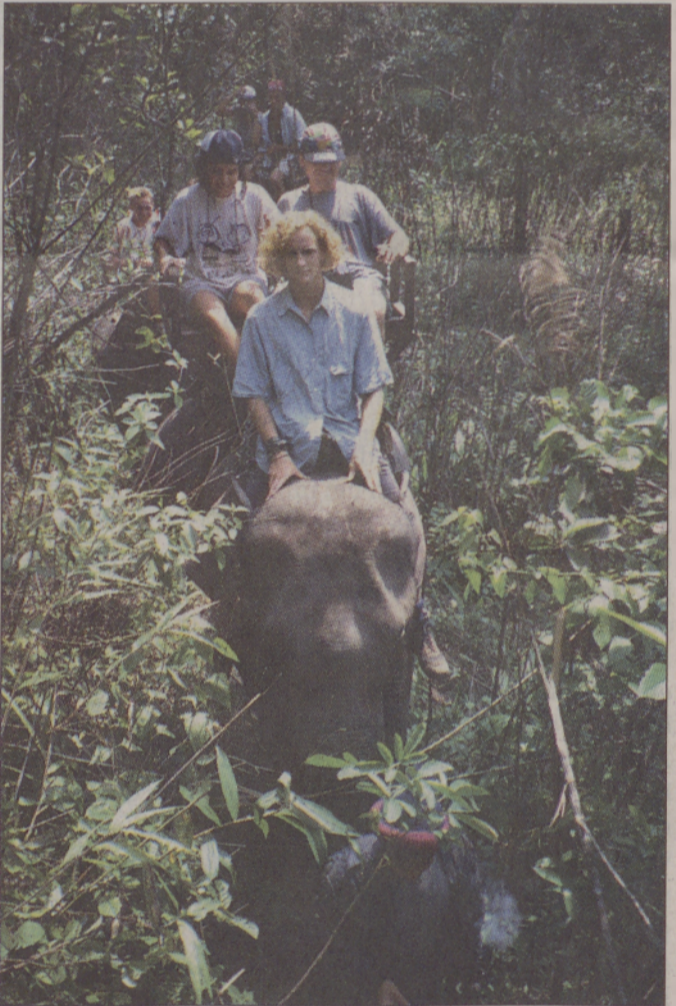
ZLATI

Otroci so se nas bali, starejši pa so nas ignorirali.

Mati malega slončka se je z dvignjenim rilcem zapodila proti meni.

Prebivalci pragozda so njegovi poznavalci.

V pragozdu rastejo številne rože, nekatere od njih poznamo kot sobne rastline.

Slovo ob odhodu iz karenske vasi

Dekle v karenski vasi s svojo obleko pripoveduje, da je devica, godna za možitev.

Divja ježa na ozkih spolzkih deblih se je začela.

TRIKOTNIK

IGNORANTSKI ODNOS

V kesonu majhnega dostavnika nas je sedelo dvanajst. Asfaltna cesta je po uri vožnje izginila. Ozek makadamski trak, ki se je tu in tam spremenil v mastno drsalnico, nas je čez drn in strn vodil globlje v džunglo. Vozilo je negotovo poplesavalo, v klancih navzgor pa je pogosto potrebovalo človeško pomoč. Dolga zelena kača je za tovarnjačkom kot blisk prečkala cesto. Besede mladega Angleža »Very, very green« so bile za dolgo časa zadnje v z vseh vetrov pritepeni družini. Kolovoz se je končal z drevesnico, v kateri so gojili sadike za pogozdovanje.

V gosjem redu smo se za vodnikom, otovorjenim s hrano, potopili v zeleno morje. Mimo visokih krivenčastih dreves, prepletenih z ovijalkami in gosto podrastjo, smo prodirali po ozki mehki poti, speljani ob živahnem potočku. Po sprehođu v polmrazu gozda se je pred nami odprla čistina, na kateri so čepele nizke kočice, pokrite s slamo in pločevino. Barake iz grobo tesanih brun in desk so bile last pripadnikov plemena Meov.

Na blatnem dvorišču smo srečali izpitnega starca, zatopljenega v cepljenje drv, in mlado žensko, odeto v pisana oblačila. Dekle je pralo perilo pod vodovodno pipo, najnovejšim vladnim darilom. Opazili so nas le kratkohlačniki, ki so se poskrili v temne notranjosti hiš. Ignorantski odnos je bil posledica množice turistov, ki so prihajali v vas kot v živalski vrt in brez besed sprožali fotoografske aparate. Kulturni zahodnjaki so to šteli za svojo pravico, ki so jo pridobili z nakupom letalske vozovnice in plačilom turističnega aranžmaja.

Noč je prišla nenadoma, in sicer je to značilno za dežele ob ekvatorju. Zatočišče smo našli v prostorni kolibi brez oken. Ob eni strani prostora je bil nad steptanimi ilovnatimi tlemi spalni podest iz cepljenega bambusa, nasproti pa je stala dolga miza iz surovih desk. Pri večerji, nekakšnem zelenjavnem rižu, nas je zmotil hrup motorjev in ljudi. Mit o divjini je bil pokopan. Moška populacija se je vračala po ozkem in mastnem kolovozu na motorjih in v avtomobilih z dela.

SLONI

Naslednji dan so se pokazale razlike med udeleženci trekinga. Kolona se je premikala počasi, njen rep pa se je daljšal in daljšal. Večina pohodnikov je bila meščanov, ki so doma redko zašli v

gozd, kaj šele v strm hrib. Za avanturo so se odločili zaradi modne muhe in ne po tehtnem premisleku.

Redka drevesa, neznačilna podrast in ožgani štori so govorili, da hodimo po opuščeni poljih. Opoldanski počitek na jasi ob potoku sta zmotila bobnenje tal in zamolklo lomastenje. Prišli so sloni s svojimi goniči. Navdušenje nad slončkom je ohladila mati, ki se je z dvignjenim rilcem zapodila proti meni. Jadrno sem se pomešal med člane odprave. S sedlanjem, sedla so veliki leseni naslanjači, se je ježa začela. Pravi čudež je, kako ogromne gmote mesa pohlevno in ubogljivo prenašajo ukaze in zbadanje z ostmi svojih vodnikov.

Lebdenje nad tlemi med zeleno goščavo se je izkazalo za neudobno. Nosilnica, ki sva si jo delila z Nizozemko, se je ob vsakem slonovem koraku močno nagibala, veje dreves pa so naju neprestano bičale. Kraljevsko dostojanstvo sva ohranjala le s krčevitim grabljenjem ročajev nosilnice. Še slabše se je godilo mladeniču, ki si je navdušeno poiskal mesto na slonovem vratu. Dolgonosec ga je z velikimi ušesi neprestano »klofotal« po golih nogah, od časa do časa pa je s prahom oprhal celoten tovor. Konec ježe smo sprejeli z navdušenjem.

Znašli smo se v karenski vasi. Ljudje so nas toplo sprejeli. Namenili so nam enega od prostorov velike hiše, ki je bila opremljena le z »razprostirkami«. Po razposajenem kovanju v potoku pod vasjo, ki je napajal romantična riževa polja, smo po klepetu utonili v zelo potreben spanec. Večer je minil brez za treking skoraj obveznega omamljanja, ker so se v okolici vasi smukali vladni ovaduhi. Pridelava opija in indijske konoplje je postala nezaželena. Vojska občasno išče polja maka in jih požiga, zato so se zmanjšala in izpred hišnih vrat umaknila globlje v džunglo. Kareni ne morejo razumeti, da je rastlina, ki jim je stoletja pomagala preživeti, postala osovražena, nadomestnih kultur pa jim vlada ne zna ponuditi.

KRALJEVSKA KOBRA

Jutro nas je sprejelo neprijazno. Temni svinčeni oblaki so naznanjali, da bo postal dež naš stalni spremljevalec. Džungelske poti so se spremenile v blatne drsalnice, ki so tu in tam katerega od pohodnikov spodnesle, da se je znašel na zadnji plati. Neprijeten dan smo presekali s kosilom v večji vasi. Med jedjo so deklice, godne za možitev, zvedavo

Prečkanje naraslega potoka je bilo dramatično.

opazovale moški del odprave.

Večina Karenov je budistov z močnimi ostanki animističnega verovanja. V nasprotju z Mei, ki dovoljujejo mnogoženstvo, prisegajo na eno ženo. Da ni pomot, nosijo device dolge bele tunike z vtkanimi živobarvnimi okraski, poročene pa svojo usodo razkrivajo z rdečim krilom in modro bluzo.

Vas smo zapustili v gosjem redu po ozkih grebenčkah zemlje, ki so delili potopljena riževa polja. Na ozki poti pred nami sta se skozi kopreno dežjo pojavila moška, ki sta s palicama mrzlično tolkla po tleh. To, kar je bilo od daleč videti smešno, se je v neposredni bližini spremenilo v boj med človekom in kačo. Tea, naš vodnik, je priskočil na pomoč kmetoma, mene pa je strah prikoval na mestu. Tudi drugim se ni godilo bolje. Po dolgi večnosti, v resnici pa verjetno le po nekaj sekundah, se je dolgo vitko telo umirilo. Lovska trofeja je, po pogovoru z domačinoma, zvit v debel svitek odšla z nami. Strupeni kolobarji, ki so nihali na dolgi palici prek vodnikovega ramena, so me opozarjali na številne nevarnosti. Vsak nadaljnji korak v gozdu je postal mora.

Po dramatičnem prečkanju naraslega potoka prek podrtega drevesa smo dosegli dnevni cilj. Osamljena kočica starke in starca iz plemena Meov ob reki na robu džungle je delovala eksotično. Bila je odlična kulisa za nadaljnje dogajanje. Vodnika sta se zavzeto lotila odiranja kače. Ko sem z odporom opazoval več kot tri metre dolgo telo, na trebuhu okrašeno z rahlimi obročki na beli podlagi, zgoraj pa z lepimi rumenimi pegami na sivorjavem ozadju, me je prešinila misel, da je kraljevska kobra lepa žival.

Po zagotovitvi vodnika, da kobre živijo v parih in da partner smrt družabnika maščuje, sem močno potegnil iz steklenice riževega žganja, v kateri je bilo namočeno srce pravkar odrte kače. S temno zeleno tekočino naj bi prešle na človeka zvitost, hitrost in pogum kobre. In res, življenje je postalo skozi dno steklenice lepše, prav tako pa je večerja, kača na žaru, lažje zdrknila v moj želodec.

Noč pod odprtim nadstreškom je bila dolg, morast sanjski beg pred kačami, škorpioni in pajki.

SPLAVARJENJE

Zadnji dan pohajkovanja po divjini nas ni čakala naporna hoja po razmočenem terenu, ampak plutje na bambusovih splavih po živahni reki, ki smo se ga vsi veselili. Prvi hip smo mislili, da bo prijetno, resnica pa je bila povsem drugačna. Reka je bila neobičajno hitra in visoka, to pa so s kančkom strahu priznali tudi splavarji. Krmarjenje z dolgimi drogovi je bilo nemogoče, zato smo približno smer na mokrem to-

Kraljevska kobra lahko dvigne glavo za dolžino dveh tretjin svojega telesa.

Priprava na večerjo

boganu določali le z nagibanjem splava. Divja ježa na spolzkih, ozkih deblih se je zame neslavno končala. Debela veja nad gladino vode me je izstrelila v kipečo, rumeno reko. Sredi divjine sem ostal sam. Po nekaj sto metrih plavanja sem trudoma pribrcal do strme obale, se skozi trnje priplazil na breg in nato med podrastjo in ovijalkami v divjem kobacanju sledil rečnemu toku. Ko sem v daljavi zaslišal svoje ime in čez nekaj časa v plitvini reke ugledal splav, mi je pri srcu postalo toplo kot že dolgo ne.

Preostali posadki sta jo odnesli še slabše. Splava sta se večkrat prevrnili. Ljudje so želeli samo še domov. Vsakemu posamezniku je pod kožo zlezlo spoznanje, da so bili v divjini prepuščeni sami sebi, srečnim naključjem in da bi se lahko pustolovsko doživetje končalo tudi tragično.

Kuhinja

Zlati časi jugoslovanske pop glasbe in Pro arte s Čobijem. To gre skupaj kot štok in kokakola. Komu od starejše generacije niso ostale v spominu pesmi, kot so Lola, Elena, Nemoj draga plakati, Tužna so zelena polja, Jedna mala plava ...?

Vrnitev odpisanega

Če te kdo od starejših ne pozna, pa mu je zanesljivo prišla do srca katera od tvojih pesmi, saj si marsikateremu starejšemu bralcu Pena v dobrih starih časih Jugoslavije pel celo na kakšni prireditvi ali veselici, zato te pravzaprav ne bi bilo treba predstavljati. Toda za večino mlajših to ne velja. Bi se jim lahko v nekaj stavkih predstavil? Recimo, tako, kar najbolj preprosto: Sem Vladimir Savčić - Čobi. Rodil sem se itd.

Da, rojen sem 6. junija 1948. Torej sem po nebesnem znamenju dvojček. Svojo kariero sem začel v Sarajevu. To je bilo tam leta '67, '68. V začetku sem bil bobnar v bendu, ki se je imenoval Vokins. Dokaj zapleteno ime, v bistvu pa je le kratica za »vokalno-instrumentalni sastav«. Bilo je še nekaj skupin, vendar sem kaj hitro, leta 1968, pristal pri ansamblu Pro arte kot vokalni solist. Sarajevo nam je postalo premajhno, zato se je Pro arte preselil v Zagreb.

Tam smo pri Jugotonu takoj posneli prvo malo ploščo z naslovno pesmijo Takav je život. Potem se je začelo, plošča za ploščo, hit za hitom. Leta 1970 smo posneli prvo veliko ploščo z

Srečna družina Savčić letos poleti doma v Beogradu

jugoslovanskega pop rocka smo prišli leta 1970 in tam ostali dobrih 10, 15 let. Na koncu sem se odločil za samostojno kariero.

Trenutno živim v Beogradu, sem srečno poročen. Moram povedati, da imam še vedno prvo ženo, s katero se srečen. Imam dve hčerki. Starejša je v

Džordže Balašević, Kornelije Kovač in še morda kakšen bi se našel.

Se kaj videvate, se družite?

Bolj malo. V glasbenih krogih nimam prijateljev in tako so ti stiki zgolj naključni in zelo redki.

Kaj pa mladi pevci, nova generacija?

brača. Za to vlogo sem takrat dobil kot najbolje odigrano v nadaljevanki oskarja popularnosti.

Zgodba se dogaja v tej vojni, na nevtralnem ozemlju. Tu se srečujejo Srbi, Hrvati in Muslimani. Jaz sem bil Fikret Halimović, nekdanji boksar tuzlanske Slobode.

In kaj počneš danes?

Ne dolgo od tega sem izdal po desetletnem premoru novi CD. Ima pomenljiv naslov Čobi.

Na njem so same nove pesmi skladatelja Ranka Sljepčevića iz Trebinja. Mislim, da je Ranko novi Džodže Novković.

Vse pesmi so napisane v duhu in stilu »starega« Čobija in Pro arteja, v modernem aranžmaju, in bodo poslušalcem zanesljivo všeč.

Čigava so besedila?

Tudi tekste je napisal Ranko. V skladbah bodo poslušalci lahko prepoznali mediteranski stil, folk, balado ... Med skladbami je tudi ena, ki nosi naslov Vreme pošteno.

Tu je Ranko napisal, kako se jaz spominjam trenutkov iz sedemdesetih let.

Vladimir Savčić - Čobi se je odločil, da ponovno osvoji srca in ušesa slovenskih poslušalcev. Bodo mladi sprejeli Čobijeve melodične in ritmične skladbe, brez katerih nekoč ni mogla miniti ne radijska oddaja ne gasilska veselica?

naslovom Pruži mi ruku ljubavi. Tega leta je bil nasploh največji hit Lola, ki smo jo prodali v 400.000 izvodih. Torej je bila štirikrat zlata.

Seveda takrat noben jugoslovanski festival zabavne glasbe ni mogel biti več brez nas. Melodije Kvarnera Opatija, Zagreb, Beograjsko prolječe, Split - na vseh teh festivalih smo prejeli kakšno nagrado ali bili izredno dobro sprejeti. Pro arte je v svoji karieri izdal 30 albumov in 40 plošč v nakladi 7 do 8 milijonov izvodov. Poleg Miša Kovača smo bili razglašeni za največji uspeh jugoslovanske diskografije. Na vrh

četrtm letniku glasbene akademije, mlajša bo stomatologinja.

Nastopal si po vsej Jugoslaviji. Kje si se najbolje počutil?

Skupina Pro arte je bila ena najbolj jugoslovanskih. V vsakem mestu smo bili kot doma. Enako dobro smo bili sprejeti v Skopju, Zagrebu ali v Ljubljani. Zanimivo pa je, da smo v Sloveniji prodali največ plošč.

Kateri pevci iz »stare« generacije so še ostali na sceni v Beogradu?

Neda Ukraden, Zdravko Čolić, Goran Bregović, Bora Ćorba, Bajaga,

Po navdušenem sprejemu publike na prireditvi Zaigrājmo in zapojmo po domače lahko sklepamo, da Čobijeva zvezda še ni zašla.

Tu je velika razlika. Tudi po pristopu h glasbi. Mladim je danes veliko lažje. Dandanes ni treba, da imaš dober glas ali da si dober glasbenik. Pritisneš eno tipko na instrumentu, pritisneš drugo pa že igra celo orkester. Mladi pevec položi denar in že ima svojo ploščo. Nič ga ne vpraša, ali zna peti. Z manj talenta lahko daleč prideš.

Sam sem se nekoč moral dolgo dokazovati, preden so me upoštevali in sem lahko snemal.

Danes je v Srbiji več kot 500 zasebnih radijskih in TV-postaj. Z denarjem se da postati popularen, to pa pozneje ta denar povrne ...

Nekaj let nazaj ni bilo ravno naklonjenih srbski estradi.

Zanesljivo. Imel sem srečo, da sem se lahko preselil med igralce. Leta 1996 mi je dr. Nele Karajlić, prvi mož skupine Zabranjeno pušenje, ponudil glavno vlogo v TV-nadaljevanki Složna

Načrtuješ torej, da naj bi bil ta novi CD nekakšen Čobijev come back?

Ta CD bom promoviral v Beogradu, Moskvi, Londonu in nato, še letos, tudi v Ljubljani in drugod po Sloveniji. Mislim, da se bo že kmalu pojavil v slovenskih trgovinah.

S Slovenijo oziroma s tukajšnjo publiko imaš menda velike načrte?

Nekoč sem se veliko družil s slovenskimi izvajalci zabavne glasbe. Imam lepe spomine na Benča, Ditko, Neco ...

Veselilo bi me, če bi jih kdaj srečal.

In še kakšna izjava za konec našinega pogovora.

Lahko napovem, da bom verjetno že kmalu zapel tudi v slovenščini, in to ne sam, ampak v duetu.

S kom, pa naj zaenkrat ostane še skrivnost.

Jožef Maria R.

Čobi pred četrtoletja (leta 1974) med snemanjem oddaje Maksovizija

Kdo pa so ti mladi fantje?

To so člani Jugoslovanskega touring kluba Ljubljana, podružnica Murska Sobota. Fotografirali so se 17. februarja 1938, ko so hodili na tečaj za šoferje. Tečaj je vodil Karel Flisar, ki se ga večina starejših Pomurcev dobro spominja, saj je bil po vojni pomemben gasilski funkcionar. Med drugimi lahko na posnetku prepoznamo Štefana Cera, upokojenca iz M. Sobote, ki nam je odstopil fotografijo, pa Franca Rituperja - Ateka, danes že pokojnega, in tudi mehanika Jožeta Fariča iz Radencev pa

brata soboškega tiskarnarja Izidorja Hana od Grada in Gerenčerja iz Strehovec. Na sredini sedi sreski načelnik dr. Bratina, ob njem, na desni strani, pa član izpitne komisije inž. Debelak iz Ljubljane. Izpit so opravljali na Cankovi. Opravili so ga vsi razen Hana od Grada. Njega so prvič vrgli, ker se je na izpit pripeljal - z avtomobilom. Avtomobil Ford, prava ameriška »mašina«, s katerim so se tečajniki učili voziti in na koncu tudi opravili praktični del izpita. Ob njem (z leve na desno) Štefan Čer, Franc Rituper - Atek, Niko Baš in inštruktor Karas.

Otroci - križarji »osvobajajo« Kristusov grob v Jeruzalemu

Na tisoče fantov in deklet se je leta 1212 podalo proti Svetemu kraju. Začelo se je v dolini reke Ren v današnji Nemčiji.

Vse skupaj se je začelo nekaj dni po veliki noči. Kot da bi bilo nekaj v zraku, se je naenkrat na tisoče mladih, med njimi tudi takšni, ki so bili stari šele dobrih šest let, pa tudi taki, ki so jih napolnili dvajset, odločilo in so zapustili svoje domove in svoja opravila ter se podali na dolgo pot. Enostavno so pustili pluge na poljih, vozove, ki so jih vlekli, ovce, ki so jih čuvali, ali igrače, s katerimi so se igrali. Starši, sorodniki in prijatelji so jih poskušali odvreniti od tega, toda nič ni pomagalo. Na hrbe so naložili križe, dvignili prapore in krenili proti Jeruzalemu. Že takrat so jih nekateri razglasili za norce ...

Srednjeveški viri govore o 25.000-glavi množici, ki se je iz nemških dežel naenkrat podala proti jugu, da v Palestini osvobodi sveti Kristusov grob, ki je bil takrat v lasti nevernikov. Toliko pohodnikov naj bi prešli, ko je množica pešačila skozi Köln. Od tam so šli proti Italiji in nekje pri Genovi prišli na obalo Sredozemskega morja.

Vizija nekega fantiča

Ohranjenih je kakšnih petdeset zapisov, ki so jih o tej zgodbi naredili kroniki 13. stoletja. Ti zapisi govorijo o tajnem gibanju, ki ga današnji zgodovinarji imenujejo Otroški križarski pohod. Nekateri stvari iz teh zapisov zvenijo tako fantastično, da bi prej kdo rekel, da je vse skupaj pobožna legenda in ne resnica. Toda stvari so zapisane trezno in podprte z dejstvi, tako da o verodostojni podatkov ni dvoma. Eden

od kronistov, ki je pisal o tem pojavu, je bil doma iz Kölna. Na dokumentih je datum 1216, dogodka pa opisuje kot očividec. Kako se je pohod končal, pa ni natančno navedeno. Ve se, da so nekateri od pohodnikov prišli celo do Rima, nekateri pa do Marseila v Franciji. Ali so nekateri prišli do Svete dežele ali ne, tudi ni zapisano. Dejstvo pa je, da se več kot polovica nikoli ni vrnila domov.

Zanimiva zgodba iz 13. stoletja

Ta nenavadna zgodba, kot pišejo kronike tistega časa, se je začela po tem, ko se je nekemu dečku, Nicholasu po imenu, iz vasi nedaleč od Kölna prikazal angel in mu naročil: »Osvobodi sveti grob, vendar ne nasilno!« O teh sanjah oziroma o nalogi, naj osvobodi sveti grob, se je vedno bolj govorilo in na koncu se je vest o tem razširila po vsej deželi. Nicholas je postal, kot bi danes rekli, prava medijska zvezda. Dobrodošel je bil v številnih družbah in na koncu mu je vse skupaj zlezlo v glavo. Saj je začel govoriti, da bo tistim, ki bodo šli z njim, omogočil, da bodo s suhimi nogami prišli prek morja, kot je to storil Mojzes z otroki Izraela. Zadeva je prišla tako daleč, da je razdvojila ljudi. Eni so mu verjeli, drugi so govorili, da je popoln norec, in celo, da je orodje v rokah hudiča. Po drugi strani so ljudje pohodnike hranili in jim ponudili vsakršno pomoč, čeprav jih v mesta (takrat so imela obzidja) niso pustili. (nadaljevanje prihodnjic)

Od 30. novembra do 28. decembra

HOROSKOPEN

Pripravlja: Agencija Hogod

za mlade od 6. do 96 leta, ki priznavajo ljubezen

OVEN
(21. III. - 20. IV.)
Strpnost! Potem boste v prepiru zmagovalec. Imeli boste občutek, da je v vašem življenju premalo sprememb, zato boste poskušali obuditi staro poznanstvo. Dobrih nasvetov ne zavračajte. Ponujeno priložnost izkoristite. V neki zadevi bodite zelo previdni. Kjer pride do zapletenih odnosov, ne komentirajte, ker lahko zadevo še poslabšate.

BIK
(21. IV. - 21. V.)
Tako odločite, kot boste prepričani, da je prav. Vzemite si čas in počitek, drugače vam bo tudi šumenje potoka šlo na živce. Tudi če vam bo težko, pripravite svojemu partnerju drugi ponedeljek v mesecu prijetno presenečenje. Splačalo se bo. Nekoliko popustite, vseeno pa vztrajajte pri svoji zamisli, saj ste jo že večkrat premleli. Prijazen nasmeš ne bo iskren.

DVOJČKA
(22. V. - 21. VI.)
Rahlo lahko popustite pri samodisciplini, vendar vam naj to ne preide v navado. Mogoča finančna injekcija, zato si naredite načrt za porabo. Nekdo si zasluži vašo pozornost. Tudi drugim ni lahko, čeprav se vam ne zdi tako. Imate prednost, vendar je ne bo, če boste oklevali. Izrabite bojevitega Marsa, ki prihaja v vaše znamenje. Izbrana pot vodi do cilja.

RAK
(22. VI. - 22. VII.)
Vaš uspeh bo povzročil zavist, zato bodite v stikih z okoljem previdni. S tistim, ki odlaša, ne bo koristni, zato poiščite novega. Vsakega opravičila vam ni treba upoštevati. Potreben bo odločnejši poseg, ker bo drugače nedoločeno stanje predolgo trajalo. Pri ljubezni si morate najprej sami razjasniti, kaj hočete, ker vas bo sicer nasprotna stran drugače razumela.

LEV
(23. VII. - 22. VIII.)
Če se boste nekoliko bolj posvetili partnerju, ne boste naredili napake. Zgodilo se bo tam, kjer najmanj pričakujete. Nekdo ima boljše zveze od vas. Proti koncu meseca ne bo dobro, če boste preveč zaupali sebi. Izognite se sporu, ker vam razčiščevanje ne bo prineslo koristi. Z nakupom še malo počakajte. Konec tedna bo za vas dober, za nekoga pa izredno naporen.

DEVICA
(23. VIII. - 22. IX.)
Možnost je na dlani, samo vzeti jo je treba. Ko boste govorili o načrtih za prihodnost, premislite komu. Ne preverjajte zvestih. Ob pomembni odločitvi dobro premislite, ker se boste morali v bližnji prihodnosti še večkrat zagovarjati. Oseba, ki vam je prijetna, ima nerealne zahteve, zato ne reagirajte. Možni fizični problemi, zato je potreben počitek, vitaminska hrana in zavesten dvig energije.

TEHTNICA
(23. IX. - 22. X.)
Vsekakor ne pustite, da vas zanese. Smer naj bo zanesljiva. Previdnost, kajti obdobje trenutno ni ravno obetavno. Pri denarju niso vsi tako tenkočutni kot vi, zato malo podrezajte, da dobite svoje. Brez problema lahko dvignete slušalko in poveste, kako ste se odločili. Pri ljubezni ste vi na vrsti, da naredite prvi oziroma naslednji korak. Dieta priporočljiva.

ŠKORPIJON
(23. X. - 21. XI.)
Situacije ne boste sami zakuhal, boste pa v njej. Vztrajnost in pogum bosta prispevala k rešitvi, rezultat pa bo dobra sola. Ob sproščnem pogovoru se bo razkrilo, vendar ne vrtajte preveč. Posvetite se zdravju. Dobra ideja je redka. Tokrat mora zrasti izključno na vaši gredi, ker boste morali vse skupaj tudi sami izpeljati. Izbirajte manj kalorično hrano. Previdno v prometu.

STRELEC
(22. XI. - 21. XII.)
V začetku tedna neprijetnosti na delovnem mestu ali v poslu. Vse skupaj ne jemljite preveč osebno. Partnerju razkrijte svoje težave. Isti dan dobra in slaba novica, vendar bo dobra pomembnejša. Zadevo s hišo ali družino izpeljite do konca. Mogoče besedni dvoboj z bližnjo osebo. Vznemirjenost na delovnem srečanju. Po notranji krizi zmaga in zaspano telo. Vesti in pošta, oddaljena oseba.

KOZOROG
(22. XII. - 20. I.)
Vztrajajte, tudi če vas bodo prepričevali, da nimate prav. Priznanje pride pozneje, vendar ne prepozno. Previdnost pri vsem, ki je povezano s številkami. Vaših napak ne prevalite na tuja ramena. V zadnjem času ste precej površni, treba bo malo več prizadevanosti. Prihaja Jupiter, tokrat strasten in nežen, ki spodbuja erotiko. Vznemirjajoča navzočnost bo vplivala na spremembe.

VODNAR
(21. I. - 19. II.)
Prišli boste v časovno stisko. Z izkušnjami in precejšnjim naporom vam bo uspelo. Prosti čas izkoristite, da postorite vse tisto, kar bi morali že zdavnaj. Pomoč pri večernem pogovoru. Ugotovili boste, da je nerazumevanje tudi tam, kjer menite, da je vse idealno. Že nedolžno vprašanje lahko poslabša razmere. Le umirjenost in ljubezenskem odnosu bi dala zeleni rezultat.

RIBI
(20. II. - 20. III.)
Za dober posel si je treba vzeti čas, tudi če to komu ne bo všeč. Pazite, ker vsi niso udarjeni na denar. To pomeni, da morate spremeniti strategijo. Ugoden trenutek za razmišljanje o spremembi zunanosti. Sredi tedna bi se nekaj dalo uspešno izpeljati. Tisto, kar se vleče še iz poletja, pripeljite do konca ali pozabite. Napisano bo imelo vpliv. Če boste vzkipele, se boste kesali.

Zara izgubila

Ne Zara, če smo bolj natančni, ampak njeno moštvo. Na hokejskem turnirju v Cheltenhamu, kjer so se pomerile lokalne ekipe, je bila Zarina ekipa predzadnja. In res, kdo je Zara? To je 19-letna hčerka angleške princese Anne, ki jih ima že okroglih petdeset. Zara ima pod krilcem hlačke s škotskim vzorcem, na fotografiji jo vidimo, kako razočarana gleda proti svojim vratom, v katerih se je ravno udarila, po uspešnem udarcu nasprotnice, znašla žoga.

Čas gre ... tudi Anouschki

Igralka Anouschka Renzi, zdaj stara 37 let, se je spremenila iz nedolžne petnajstletnice, ko je prvič zaigrala v filmu, v samozavestno žensko, ki je sicer izgubila mladostno svežino, obdržala pa žareč, ponosen videz in izraz.

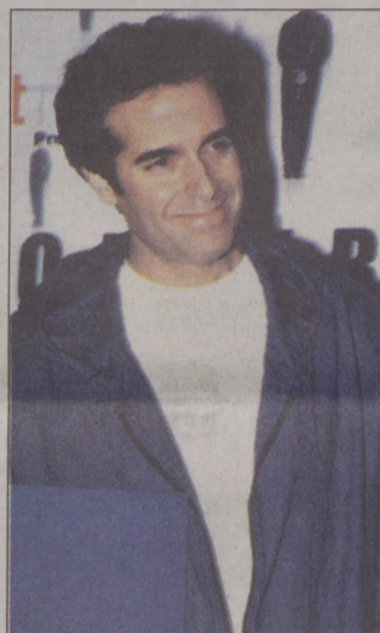
David in Claudia – drugič!

Za prvič vemo. Znani čarovnik David Copperfield (44) in manekenka Claudia Schiffer (30) sta si obljubila večno zvestobo in najavila poroko. Že takrat so zlobni jeziki govorili, da je vse skupaj samo »en velik biznis«. Če je bil ali ne, ne vemo, dejstvo pa je, da se je par razšel, Claudia pa je objavila veliko novo ljubezen. Srečni izbranec je postal galerist Tim Jefferies (37). Da bo mera polna, je Tim v nekem intervjuju izjavil, da David s Claudio nikoli ni imel spolnih odnosov. David pa v nekem drugem, da se je Claudia ljubila samo s tistim, katerega je imela rada, in da Tima zanesljivo ni med njimi. Da bi vse skupaj lahko preverili, so se novinarji obrnili na Cladiino predstavnico za tisk. »Ničesar ne vem. Trenutno sta oba zaposlena in sta veliko, vsak po svoje, na poti,« je izjavila Heidi Gross. Claudio in Tima so zadnjič videli skupaj sredi oktobra na zabavi, ki jo je v Londonu pripravilo bolgarsko veleposlaništvo. O tej zadevi lahko več preberete na internetu (www.dccopperfield.com).

David je spremenil frizuro in se – nekoliko postaral.

Claudia in Tim na zabavi na bolgarskem veleposlaništvu

Spet so imeli zabavo

V Hollywoodu je bilo spet veselo. Tamkajšnja smetana se je namreč zbrala na vsakoletni, tokrat že 14. po vrsti, dobrodelni zabavi z naslovom Vrtiljak upanja. Dobili se niso v kakšni zakotni gostilni, ampak najboljšem hotelu, kar jih premore Los Angeles. Prišli so lahko samo povabljeni. Med njimi ni manjkalo takih, kot so, recimo, Bo Derek, Pierce Brosnan, Dustin Hoff-

Silvester s svojo ...

Brooke s svojim ...

man, Priscila Presley in še bi lahko naštevali. Brooke Shields je prišla, potem ko je zapustila Agassija, z novim izbrancem, pravzaprav zdaj že s soprogo Chrisom Henchljem. Silvester Stallone pa je s soprogo Jeniffer Flavin sedel za častno mizo poleg Liz Taylor in Michaela Jacksona.

Dekle meseca

... prihaja tokrat iz Londona, čeprav po priimku sodeč, Moulinni, ne bi mogli reči, da je Angležinja. Stara je dvajset let in še nima rednega fanta. Pravi, da je bilo vsem, s katerimi je imela doslej stike, bolj do telesnih užitkov kot do romantičnega pogovora in sanjarjenja. Končno tudi njen pogled govori, da je romantična duša. Ali pa se morda motimo?

Nepremagljiva

Panda

O Marjanu na teh straneh ne pišemo prvič, prvič pa lahko napišemo, da je izdal ploščo z naslovom Ljubil sem in ljubil bom, na kateri sta se poleg popolnoma novih skladb znašli tudi dve, ki ju poznamo s festivalov. Prva taka uspešnica je pesem Saša, s katero se je predstavil in visoko uvrstil na Slovenski popevki leta '99, s pesmijo Zate pa se je letos uvrstil kot debitant na osrednji prireditvi festivala Melodij morja in sonca. Nagrade sicer ni bilo, odziv na skladbo Zate pa je bil zavirljivo dober.

Po nagradi je Marjan segel na mednarodnem festivalu slovenskih narodov, ki je bil letos poleti v Vitebsku v Belorusiji. Med 20 nastopajočimi iz 17 držav, to so države nekdanje Sovjetske zveze, Poljska, Češka, Slovaška, Bolgarija, Romunija, Hrvaška, Srbija, Makedonija in Slovenija, je podelila mednarodna strokovna komisija Marjanu za predstavitev lastne pesmi Saša in priredbe pesmi Zbudi se drugo nagrado. Z dobro pripravljenim in atraktivnim nastopom pa je očaral tudi 10.000 poslušalcev na prizorišču. Njegova glasba s projekta Ljubil sem in ljubil bom vam bo povedala vse drugo, predvsem pa vam bo povedala veliko o ljubezni.

Vsi Marjanovi oboževalci se bodo poleg plošče in kasete razveselili tudi njegovega fan kluba, kamor mu lahko pišete, in sicer:

FAN CLUB MARJAN NOVINA
P. P.147, 8000 NOVO MESTO

To stran ureja Regina

Marjan Novina

Prav lepo se v teh hladnih in deževnih dneh prične pesmica, ki nam jo prepeva Senci. Že naslov pesmi nam pričara prijetno toplino in veliko optimizma. Govorimo o pesmi z naslovom Sonce. Glasbo za to pesem je napisal Boštjan Groznik, pod besedilo pa se je podpisala kar sama Senci, zato ni nič čudnega, da nam tale reggae pesmica prinaša zvrhan koš veselja in vsega, kar je najbolj značilno za sproščene poletne dni. Največ kajpak sije iz nje sonca, tako da bo vas grela še daleč v trdo zimo.

Če se želite pozimi lepo ogreti, si privoščite Sencijini najnovejši album, ki ima naslov Na drugem koncu sveta, na katerem boste poleg sončne pesmice našli tudi njen prejšnji hit, pesem Stigmata. Prav gotovo niste spregledali spota za omenjeno skladbo, v katerem je Senci uporabila, lahko bi rekli, sokantne odlomke iz tega filma. Spotu tako ne manjka mistike, mogočnosti ter strahu pred neznanim, sicer pa je treba povedati, da je Wainwright eden tistih režiserjev, ki ve, kako spraviti take zadeve na filmsko platno tako, da potem v človeku tudi ostanejo. Seveda ne smemo pozabiti na nagrado, ki jo je prejela Senci za pesem Stigmata, ko je z njo nastopila na letošnjem mednarodnem festivalu v Bihaču. Z novim albumom Na drugem koncu sveta, na katerem predstavljajo deset bolj ali manj novih skladb, se sama kaže tudi v novi podobi: močno naličena z modnimi barvnimi očali. Če povzamemo, kako se je lansko leto iz njenega albuma Brezmejna ljubezen izluščilo kar nekaj uspešnic, lahko tudi zdaj predvidevamo, da se bo z njenim tokratnim izdelkom prav gotovo zgodilo nekaj podobnega.

Sončna Senci

Marta išče nove moči

Minilo je kar nekaj časa, od kar se je Marta poslovila od glasbenega dogajanja. Prvi razlog je bilo seveda njeno materinstvo, ki se je potem nekoliko raztegnilo zaradi ločitve od moža Mirana, s katerim je prebila svojo mladost. Ločitev po toliko letih skupnega življenja in navsezadnje tudi zaradi naraščaja ji je pobrala veliko energije, predvsem pa je povzročila velike življenjske spremembe, zato se Marta le počasi spet vrača med glasbene kolege.

A vrača vsekakor se. O tem prica tudi njena najnovejša pesem z naslovom V tebi je moč, kjer se kaže v nekoliko drugačni luči, kot smo je bili vajeni doslej.

Z njo se dotika temeljnih človeških vrednot in nas poziva, da jim tudi mi sledimo. Marta pesem, po vsem, kar je zadnje čase doživela, odpoje seveda še posebno doživeto, tako da ji enostavno moramo prisluhniti.

Zaigrajmo in zapojmo po domače

Zavistneže je spet bolelo srce

Humorist Geza Farkaš, priljubljeni voditelj oddaje Geza se zeza na Murskem valu, vsako leto v novembru zbobna skupaj estradno elito s slovenske, hrvaške in še kakšne zabavno-glasbene scene. Spet mu je uspelo pritegniti v dvorano več kot 2500 obiskovalcev, še več pa k spremljanju neposrednega radijskega prenosa na Murskem valu. Vsem, ki jih napada najbolj znana slovenska bolezen - zavist -, naj bo v tolažbo, da je »švicar« in da ga je po koncertu vrglo v posteljo.

Sicer pa so tudi 11. koncert osvežili atraktivni debitanti, sicer že uveljavljeni estradniki ali čisti začetniki. Helena Blagne je pripeljala na oder brata Hajneja. V objemu sta odpela Srebrno reko. Emil Šmid si je nadel umetniško ime Anton aus Tirol, duhovito pokritiziral domače napake in v tej podobi bi mu še želeli zaploskati. S hrvaške glasbene scene sta tokrat prvič prišla in navdušila Maja Blagdan in Jole. Vsi so z njima peli Kad žena plača in Nosi mi se bela boja. Pa še en zanimiv duet je bil na odru koncerta Zaigrajmo in zapojmo po domače: Mari in Robi. Slednji je v naših krajih izjemno popularen, zdaj pa navdušuje v duetu s partnerico Mari, ki je pogumno stopila pred odrske luči.

Sicer pa je vseh 22 nastopajočih odlično opravilo svoj nastop. Publika jih je navdušila in s srcem so se oddolžili njej in gostiteljem.

Mirko Šernek iz Črenšovec - deseti brat

Bralci Pěna se predstavljajo

- Odraščal sem v družini s šestnajstimi otroki
- Priučil sem se za mizarja in tesarja, največ časa pa sem si služil kruh kot šofer
- Prijetne stvari za mojo dušo so: igranje in petje, sam ali v dvoje z Julijo, zbiranje in obnavljanje starih predmetov, druženje s prijatelji in znanci
- Najljubša upokojska šala: »Nimam časa!«

Bilo nas je deset fantov in šest deklic

Vedno me je zanimala tudi glasba. Pred leti sem si v starinarnici v Nemčiji kupil citre, se sam naučil igrati in zdaj nastopam v skupini ljudskih godcev in pevcev pri Kulturnem društvu Črenšovci.

Nekoč je bilo skoraj pri vsaki hiši veliko otrok, naša pa je bila še posebno »rodovitna«, saj sta imela oče in mati šest deklic in deset dečkov. Jaz sem se rodil deseti po vrsti, in sicer le pol ure za bratom dvojčkom

V poseben užitek mi je, ko ob moji glasbi zapojeta žena Julija (na desni) in prijateljica Marička.

Stankom. Doživeli smo marsikaj dobrega in slabega. Odraščali smo v siromaštvu, toda bilo je veselo.

Imeli smo majhno kmetijo, ki ni bila dovolj za preživljanje. Na srečo je imel oče doma mizarjsko delavnico, v kateri je še kaj zaslužil. Stranke so običajno plačale s hrano, pšenico, moko ali kakšnim blagom, kajti denarja skoraj ni bilo. Tudi vsi fantje smo pomagali v delavnici. Največkrat smo izdelovali posebne omare za doto pa tudi okna, vrata in drugo.

Spomnim pa se, da mi je že zelo zgodaj uspelo izdelati pručko oz. šamerlin, kot mi rečemo. Obrt je nazadnje prevzel najstarejši brat Janez in pri njem smo delali skoraj vsi bratje, dokler se nismo razkropili po svetu.

Poleg tega, da sem v otroštvu pomagal očetu v delavnici, sem si moral služiti kruh tudi kot pastir pri bogatem kmetu. Za plačilo sem dobil vrečo prosa ali pšenice.

Srečanje z Rusi

Rodil sem se leta 1940, tako da sem v najzgodnejšem otroštvu odraščal med drugo svetovno vojno. Zelo dobro se še spomnim, ko so prišli k nam Rusi, ki so se naselili v naši hiši, mi pa smo jo morali zapustiti. Pri nas so imeli nekakšno telefonsko centralo. Položili so tudi žico proti Melincem. Midva z bratom sva to odkrila, šla sva po njeni sledi in jo na nekaterih mestih odkrila. Rusi so naju zagledali in postalo nama je vroče. Komaj sva jim ušla ter se skrila.

Spomnim se tudi, ko je šla po cesti skozi vas kolona ruskih vojakov, ki so odmetavali razne stvari. Moj oče je uspel »zgrabiti« čeber. Žal je bil prazen.

Deset let med zdomci

Ne vem, kaj bi bilo z mojim poklicem, če me ne bi na vojaškem naboru določili za šoferja, enako tudi brata dvojčka. Preden sva odšla na Reko, sva hodila na poseben tečaj v Mursko Soboto, na katerem sva opravila izpit za šoferja B-kategorije. To je bilo že kot del vojaške obveznosti, saj smo celo spali v gasilskem domu v Soboti. Po vrnitvi s služenja vojaškega roka (leta 1962) bi se rad zaposlil kot šofer, toda nikjer ni bilo mesta.

Imel pa sem znance v Nemčiji, ki so mi tam uspeli najti delo. Bil sem tesar, po potrebi pa sem vozil tudi kamion. Kasneje sem si uspel najti drugo službo pri podjetju, kjer smo izdelovali pediatrične izdelke za noge. Iz Nemčije sem se vrnil za stalno leta 1972.

Julija in Tito

Velika sprememba v mojem življenju pa se je zgodila leta 1964, ko sem se poročil z učiteljico Julijo. Med delom na tujem sem jo zelo pogrešal, zato sem pogosto hodil domov, med počitnicami pa je prihajala ona k meni. Leta 1966 sva skupaj začela graditi novo hišo v Črenšovcih, kjer živiva še danes, zdaj že kot upokojenca.

Končno se mi je nasmehnila tudi sreča glede zaposlitve blizu domačega kraja, in sicer pri takratni Elmi Lendava, sedaj Elektromaterialu, kjer sem delal kot šofer vse do upokojitve lansko leto. Prevozil sem okrog 1,2 milijona kilometrov.

Med to službo se mi je zgodilo nekaj posebnega v Sarajevu, ko sem enemu od otroških beračev izročil ban-

Tu je eden od kotičkov z mizarjskimi izdelki, ki sem jih restavriral. Sedim na stolu, ki mi ga je dal frizer grofičinih »birošev« v Beltincih, v moje naročje pa rad skoči tudi muc Lukec.

Kot šofer pri Elektromaterialu Lendava sem prevozil okrog 1,2 milijona kilometrov. Zaradi te kape so nekateri rekli, da sem kot kakšen angleški šofer.

kovec z najvišjo vrednostjo - za pet milijonov takratnih dinarjev. Po domače smo mu rekli Tito, ker je bila na njem Titova slika. Otrok je od navdušenja brž stekel neznanu kam, jaz pa sem ugotovil, da sem se krepko zmotil, a bilo je prepozno.

No, lepo je osrečevati druge!

Zapisa! in fotografiral:
JOŽKO G. BISTRISKI

DORIS HORVAT, 20-letno dekle s Pušče

Želela je postati frizerka, a je nanese tako, da je postala natakara. V gostišču Čacinovič - Vidonja v Rakičanu, kjer je zaposlena, se dobro počuti. Zaupala nam je še, da se zelo rada igra z otroki. Svojih še nima, ob dobrem možu pa si želi sina in hčerko, potovati z ladjo po svetu ... Tistega, ki ji pokloni rdečo vrtnico, si posebej zapomni. Foto: -AJ

Moj konjiček je tudi zbiranje starih predmetov in izdelkov. Imam jih že okrog petsto, med njimi tudi tole kolo nemške izdelave, ki je staro sedemdeset let, za razsvetljavo pa je treba uporabljati karbid.